

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De passio[n]e d[omi]ni Jesu Christi. sermo. viij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

punitabat transgressores: ppter qd dicitur. Gal. ii. Et ppter trasgressores posita est. Et ideo mandata ei? cum difficultate ser uabant. 2 quasi coactus velut a seruis o? debebat dno non amore sed timore. Sed in noua lege datur gratia spūs sancti. Ro. v. Caritas dei diffusa est in cordibus no stris p spiritū sanctū qui datus est nobis. Ppter qd mandata noue legis ex amo? re seruant. Et ideo cū dilectione 2 dulcedi ne: q? qui operat? cum amore dulciter ope ratur. **S**exta excellētia rē. In genera litatis extēsiōne: q? lex humana ciuili? nō ligat nisi subditos imperio. In multi putant se exemptos a subiectione legis ci uilis pura. Francie 2 Venecie 2 simili? licet de iure ciuili? imperator qui est laico? legis ciuili? dicat domin? totius mundi vr pbatur in. l. De precatio. ff. ad. l. rodī. d. iactu. 2 Glide p canonistas in. c. qd super bis. s. rursus. de voto. Similit? lex moysa ca fuit data tantū illi populo: ex quo cum deberet nasci chīs? voluit de? illuz magis esse ordinariū circa cultū diuini? p pcepta ceremonialia 2 iudicialia alijs popul. ps. Qui annunciat verbū suū Jacob: iusti? tias 2 iudicia sua israel. nō fecit talit? omni nationi 2c. Idem habet Ro. ii. in princī pio. Unde ali? populi nō obligant? legi? Moy? quāuz ad dicta pcepta. ppreca sine lege Moy? multi saluari sūt olim si cut Job. Ruth. 2 ali? habētes fidem vni? dei 2 viuentes fm legē nature: sicut dicit? Ap?l? Ro. ii. Lum em gentes q? leges nō habent naturalit?: ea q? legis sūt faciunt spūs sibi sunt lex: qui ostendunt opus legis scrip. in cordi. suis. Sed lex euangelica de ore dei incarnati habet vim obligatiuam generalē in toto mundo: sine q? nemo pōt saluari. Unde Joā. ii. Nisi quis renatus fuerit ex aqua 2 spūs sancto. non pōt intro? ire in regnū dei. 2 Mat. vlti. Euntes in mundū vniuersum. pte. e. omni. cre. q? cre. 2 bap. fu. sal. erit. qui vero non crediderit condemnabit. Et sic fuerat pphetatū per Esa. xlix. Parum est vt sis mihi seru? ad succitandas trib? Jacob? 2 feces israel cō? uertendas. dedi te in lucem gentiū: vt sis salus mea vsq? ad extremum terre. Et sic patet sextum.

De passione dñi. Ser. viii.

Ecce morior

Cum nihil horum fecerim / que isti malitiose composuerūt ad? uerlus me. Dani. xij. ca. Saluatio curē. **Q**ue digna de honore. **C**roce sancta 2 benedicta **I**l dolce Jesu in re se alta **P**ar saluare tote gente **I**n questo tomo de passione **T**e preciamē humilimente **Q**ue ne debes impetrare **D**a Jesu christe gratia 2 salute **L**ibe ne dia gratia de faire **L**a sua sancta voluntate **E**t alli perōi? volla pardonare **T**utte le sues iniquitate. **D**ies hec dilectissimi dies luctus 2 la mentatiōis: dies doloris 2 afflictionis. di es lachrymar? 2 cōpunctionis: in qua do? lorissime mortis 2 ignominiose passionis christi: ac saluatoris nostri memoria ante oculo? nostroz? p?pectum ab ecclia p?sen? ratur: 2 quis hui? sacratissime passionis memoriā? ac redemptionē nostrā toto rē? pore vite nostre debemns ante p?pectum mentis nostre statuere speciali? tamen: 2 singulari? in tali die: qualis est hec? debet omis verus christianus tant? bñificij reor dari: 2 de eo cū magno seruoze do regrari ar. Et hoc est illud? qd ipse chīs existens in cruce p pphetaz. Thēn. j. petere videt? cū dicit. **D** vos oēs qui trāsitis p viā artē dite 2 videre si est dolor filis / sicut dolor me?. **A**udite obsecro 2 vniuersi ppli artē? dite dolorē meū. In cui? psona Berni. in quit. **D** hō vide qd? p te parior: si est dolor sicut q? crucior. ad te clamo q? p te morior. vide penas quib? affligor / vide clausos q? bus p?odior. cui? sit dolor? tantus exterior? inuis? pena grauior? cum te ingratiū expet? rior. Propterea cū de tanto mystero anti? maduertā debere loqui: tibi? tremūt? vos deficit? intellect? heberat 2 obstinat. vi? res debilitant? lingua mutescit: 2 ois mea fortitudo ac spirit? annihilat. **V**idens q? Jesu vtres / qui est mundi sustantamentū defecerūt: sine quo nihil oino boni possu? mus. qua ppter cognosco? q? plures debe? rēt esse la: bryme q? verba. Et miro? cetera

De Passione christi

quō aliq̄s audire vel recitare valeat hanc
dolorissimā z acerbissimā passionē: quin
cor eius pre cōpassionis z doloris ac amo
ris magnitudine liquecat/audientiu au
res linguaq̄ predicantiū constipetur. igit̄
zur dicere possum euz Bernardo. Fletus
deducite oculi mei/ z liquece antia mea ig
ne cōpassionis sup contritione vtri istius
quē tanta amaritudine mentis vides af
ficium doloribz. **Q**uō malum z pessimū
signū est illoz: qui dolore dñice passionis
nō sentiunt. Est em signū q̄ mortui sunt
qd similitudinem mēbz non dolentis capite
languente. Unde Bern. in s̄mone de pas
sione ait. Qui nō sentit dolorem tuū dñice
q̄ feridus est/ z quasi mortuus. hic quidē
dolor vehementissim⁹ corda nostra tran
sigit si p̄sideremus: simul cū sacris docto
ribus atq̄ theologis sup distinctione. xvj
terrū libri modū patiendi cū oibz mēbz
corporis passus sit: s̄m p̄phiam Esa. j. A
planta pedis vsq̄ ad verticem capitis nō
fuit in eo sanitas. satis ostendit doloris a
cerbitas/ z passionis magnitudo/ eo q̄ tal
li die fuerit in capite corona spinea coro
natus: in facie spiritus iudeoz inq̄natus: in
oculis ad modū latronis velatus. In au
ribus crudelis blasphematus: in ore felle z
aceto potatus: in manibz z pedibz clavis
ligno p̄fixus: in latere crudeli lancea vul
neratus: in toto corpe acerbissime flagella
tus: de quibz oibz ait deuot⁹ Bernard⁹
Caput angelicū dēfirare sp̄maz pungit.
facies pulchra p̄ filijs boim spiritus iudeoz
rū deturpat. Oculi sole lucidiores velant̄
z in morte caligant. aures q̄ audiūt cant⁹
angelicos/ audiunt iudeoz insultus. Os
qd docet angelos felle z aceto potat. ma
nus q̄ celos formauerūt/ z pedes q̄ sca
belluz adorant in cruce extendunt z clavis
affligunt. lancea lat⁹ p̄forat/ z corpe cru
delit verberat. Quid plura: nihil remāsit
in eo nisi ligua: vt p̄ crucifixoribz erozaret
z matre discipulo cōmendaret. Ut q̄ effi
cant⁹ dolore z passionē ch̄i sentiam⁹. tria
imp̄ntiaz p̄ ordinē sunt videnda: vitz.
Hortis christi processio.
Hortis christi preparatio.
Hortis christi ordinatio.
¶ Quo ad p̄mū mysteriū sciendū in s̄m
q̄m doctoꝝ sententiā: q̄ sacratissima ch̄i
passio a tribz principalit̄ p̄cessit. s. a peccat
to p̄mi patris Ade. a iudeoz inuidia. a
Iude p̄terua auaritia. P̄ma igit̄ radice
est ipsum peccatū nostrū: vt elici pot̄ ex q̄
dam glōsa sup illud ad Heb. ix. caplo. vt
morte ipsius intercedente: in redemptionē
eaz p̄uocationū q̄ erant sub priorit̄ tes
tamento. vbi glo. mors erat necessaria: et
subdit. Tantū fuit peccatū nostrū: vt salu
uari nō possem⁹/ nisi vnigenit⁹ dei filius
nobis debitoribz moreret. Hanc p̄cessio
nem pleni⁹ tangit. Esa. liij. caplo. Et ait
det sicut virgultū cotam eo: z sicut radicē
de terra siccanti z nō est species ei neq̄ de
cor: z vidimus hunc z nō erat aspectus: z
desiderauim⁹ eum despectū z nō vultum
viroꝝ virū dolor/ z scientē infirmitatē/ et
quasi abscondit⁹ vult⁹ euz z despectus.
vnde nec reputauim⁹ eum. vere languo
res nostros ipse tulit: z dolores nros ipse
portauit. z nos reputauim⁹ eum/ quasi le
prosum z p̄cissum a do: z humiliatū. Ipe
autē vulnerat⁹ est p̄pter iniquitates nostras
z attritus est p̄pter scelera nostra. discipul
na pacis nostre sup eum: z liuore eius sa
nati sumus. Omnes nos quasi oues erra
uimus: vnusquisq̄ in viam suam declina
uit: z posuit dñs in eo iniquitatē oim no
strā. oblat⁹ est: q̄ ipse voluit: z non ape
ruit os suū: sicut ouis ad occisionē p̄uict⁹
z sicut agn⁹ corā tendente se obmufecit:
z nō aperiet os suū. de angustia z de iudic
cio sublat⁹ est. ḡnitionē ei⁹ q̄s enarrabit.
Quia abscessus est de terra viuentiū: p̄ter
scelus p̄li mei p̄cussit euz z dabit impios
p̄ sepultura z diuites pro morte sua: eo q̄
iniquitatem nō fecerit/ nec dolus inuentus
fuerit in ore ei⁹: z dñs voluit eū cōtere
re in infirmitate: si posuerit p̄ pet̄o aiām suā.
Videbit semē longeuū z voluntas vni in
man⁹ ei⁹ diriget: p̄ eo q̄ tradidit in morte
aiām suā/ z cū scelerat⁹ reputat⁹ est/ z ip̄e
pet̄a multoz tulit: z p̄ trāgressoribz orauit
vt nō perirent. Et ista em p̄cessione cogit
mur ch̄o partenti sūme cōpati/ vt gladio
doloris trāuerberatū cū videam⁹ ip̄m non
p̄pria culpa pati. Sed s̄m Pet̄ū. Peccat
tū nō fecit/ nec inuent⁹ est dol⁹ in ore ei⁹:
sed p̄ aliena. nō t̄m p̄ amictis: sed etiā p̄ in
mic̄. Et insup p̄ his q̄s maxie videbat in
gros. Decitas hūana agnosce dōdie tu

redēptōis dulcedinē q̄ tua peccā tanto la
 bore sup te portat: q̄ disciplina pacis n̄re
 zc. Vbi Bern. Q̄ hō cōsidera oculo mētali
 q̄nto remuneratōis debito astringat: q̄nto
 patiēti: respice sudore sanguine: alaparū
 cōtumeliā / flagelloz instantiā: coronā spi
 ricā / spūta / ludibria / arida pocula caput i
 clinatū gemelatiōes miserā. ¶ Secūda
 quidem mortis cōtū p̄cessio fuit iudeoz in
 iudā. Vbi est notandū q̄ sic inuidia dia
 boli mors irouit in orbē terraz. Sap. ij.
 Ita sub inuidia extrincta est vita. f. cōtū z
 suoz sequaciū. f. iudeoz: sed ip̄e diabolus et
 sui sequēs iuenerit gladio inuidie. q̄ morte
 propalati inuenit conicitata inuidia cōtra
 auctore vite: p̄ scribas z phariseos scipm
 in: emit interimēdo auctore vite: vt im
 pleat qd̄ dicit p̄ phaz. Gladii eoz intret
 in corda ip̄oz: z arcus eoz p̄stringat. Et
 licet tota vita cōtū fuerit plena anxietatibz
 z doloribz fm q̄ dicit Hier. j. Habitant
 inter gētes nec inuenit requiē. tñ hoc ma
 gime fuit illis tribz annis q̄bz p̄dicauit: et
 h̄ p̄ter se itaz z phariseoz bullientē inui
 dia: itō vt maria yir? ei? patient ondere
 tur: q̄ fm. ps. Lūbis q̄ oderūt pacē eraz
 pacifi. Nam oia opa ei? erāt eis qdā gla
 dii: laceras corda eoz: yenenū rodēs eo: u
 viscera. z itō omi sollicitudine sat agebāt
 ei? ogibz detrahere / occultare / diffamare /
 exprobrare / z insidiari vite ei? z q̄rere cau
 sas mortis. Nec aut inuidia supmarie cre
 uit in resurrectiōe Lazari. Nā mlti viden
 tes tale ac tantū miraculū z audietes cre
 debant in eū: vt habet Joā. xij. Propt̄ qd̄
 fm Jo. xj. caplo. Collegerūt pontifices z
 pharisei calum aduersum Jesum z dice
 bāt. qd̄ facimus: q̄ hic hō multa signa fa
 cit: si dimittim? eū sic / oēs credent in euz z
 venient Romani z tollent nostrū locū et
 gentē. Unus aut ex ipsis capphas noie cū
 esset pontifex anni illi? dixit eis. Glōs ne
 scis: quicq̄ nec cogitars: q̄ expedit vobis
 vt vnus hō moriāz p̄ poplo z nō tota gens
 pereat: tñ a semetip̄o nō dixit: sed cū eēt
 pōtifer anni illi? p̄betavit: q̄ Jesus mo
 riturus erat. p̄ gente / z nō tantuz p̄ gente:
 sed vt filios dei q̄ erāt dispersi cōgregaret
 in vnu. Ab illo ergo die cogitauerūt vt in
 tantū eēt eū. p̄ter qd̄ sequit q̄ Jesus nō
 ambulabat in palā apud iudeos: sed abijt

in regionē iuxta desertū in ciuitatē q̄ dicit
 effren: z ibi morabat cū discipulis suis. Ab
 illo q̄ die. f. resuscitatiōe Lazari / q̄ in p̄ma
 luna p̄imi mēsis: sicut Eto. xij. De agno
 imolando q̄ cōtū significabat: ordinatus
 fuerat. Prima nāq̄ luna p̄imi mēsis a
 gnus q̄ in pascha imolandus erat accipie
 bat: z decima p̄sentabat z mēsis decima
 q̄rta imolabat. Sic verus agn? dñs Jer?
 (cui? ille figura erat) scdm representatiōez
 Decle hodie sunt quindecim dies in p̄ma
 luna p̄imi mēsis: duct? est occidi in p̄ci
 lio: decima autē die. f. dñica p̄teritayent ad
 passiōis locū. f. hierusalē: sicut audistis. z
 in decima quarta. f. hodie oblat? est. h̄ autē
 torū factuz est: vt impleret illud. Sap. ij.
 Circūuentiamus q̄ iustum: q̄ inuis est
 nobis: z p̄trari? est opibus nostris: z im
 p̄perat nobis peccā legis z diffamat in nos
 peccā discipline n̄re: p̄mittit ei scientiā dei
 se habere z filiū dei se noiar: fact? est nob
 in traductiōez cogitatiōnū nostraz: q̄ra
 uis est etiā nobis ad videndū: qm̄ dissilis
 est alijs vita illi? z imutare sūt vie ei? / tā
 q̄ nugaces estimati sum? ab illo: z ab illi
 net se a vijs n̄ris tanq̄ ab imūditijs: z p̄
fert nouissima iustoz: z gloriāz p̄rez se ha
 bere deū. Videam? igit si f̄mones illi? ve
 ri sūt: z tentem? q̄ v̄tura sūt illi? z scem?
 q̄ erūt nouissima illi? Si em̄ est ver? fili?
 dei suscipiet eū / z libabit illū d̄ māibz f̄ri
 orū. Cōtumelia z tormēto infrogem? eū:
 vt sciam? reuerentiā ei? z p̄bem? patientiā
 illi? morte turpissima cōdēnem? eū. Erit
 em̄ ei respect? ex f̄mōibz illi?: hec cogitau
 rūt z errauerūt: excecavit em̄ illos malitia
 illoz: z nesciuerūt sacra dei: neq̄ mercedē
 sepauerūt iustitie. nec iudicauerūt honozēz
 aiaz sc̄rāz altaz suaz: h̄ iterū h̄. ps. xxx.
 In eo dñi cōuenirēt sūt accipere aiaz meā
 s̄llati sunt: z q̄ iudeoz inuidia ad captē
 dū dñm nō sufficiebat: itō necaria fuit ter
 tia p̄cessio. ¶ Tertia p̄cessio fuit iude az
 uarista: quō aut iudas cōceperit. Jo. c. xij
 narrat dicens. Qd̄ cū ante sex dies pasche
 venisset Jesus bethaniā p̄mo sabbato pal
 marū. vbi fuerat Lazar? mortu? quē susci
 tauit Jesus: fecerūt ei cenā ibi et maria
 ministrabat: Lazar? q̄o erat vn? de discip
 betibz. Maria aut accepit librā ynguenti
 nardi pistici preciosi z unxit pedes Jesu.

Jo. p. p. h. v. s.

De decem preceptis

Et extersit capillis suis pedes eius. et do-
mus impleta est ex odore unguenti. Dixit
q̄ vn̄ ex discipulis suis Judas scarioth q̄
eū erat traditurus: dicit̄ auaritia. Quis
re hoc unguentū nō vendidit trecentis de-
narijs? et dicit̄ h̄ autē: nō dixit h̄ autē:
q̄ de egenis p̄tinebat ad eū: s̄ q̄ fur erat
et latro et loculos habēs ea q̄ mittebantur
portabat. Et licet alij discipuli h̄ idē dixe-
rant tñ iste vt dicit̄ Aug. li. de cōcordia euā-
gelistaz. dicit̄ fuit auaritia: alij autē ege-
nōz p̄terate. Dixit q̄ Iesus. sinite eaz vt
in die sepulture mee seruet illō. pauperes
em̄ semp̄ habebit̄ vobiscū: me autē nō sp̄
habebitis. Et nota q̄ Judas nō tūc est
p̄mo puerus cū tradidit Iesum s̄m̄ Aug.
vbi. s̄. sed etiā p̄r̄ fur erat: et q̄ unguentū
h̄ in p̄sona ch̄ri exp̄sum trecentis denarijs
a Iuda estimatū ē: vt decimā p̄rem lucri
more solito h̄re possēt triginta argenteos p̄
ditioē q̄iuit. hinc Mat. xxij. v̄. Estitu-
erūt ei triginta argenteos. Hinc Aug. ait
q̄ Iuda auare pessime potuisti petere a
m̄re et? triginta denarios et ip̄a hostiarum
eundo tibi ip̄az pecuniā inueni: s̄t ante q̄
ita filiū suū turpiter vendidisses. Et q̄daz
ali? deuor? Cur nō vendidisti m̄re cū fi-
lio: vt q̄p̄ erat insepabilis et insolubilis a-
mo: et charitas: s̄formis fieret passio veri-
tatis. Ite si quelibet istorū hic existēt in-
terrogasset se pot̄ v̄dī dissent. S̄ q̄ter
iste auaritia dicit̄ malitiā p̄riā in suū ma-
gistrū explenerit: nota. Nā facta cena i do-
mo marie Magdalene berhan. e: et adue-
niente die dñi co se3 palmarū: vt adpleret
q̄d p̄phetā Zach. ix. c. fuerat p̄phetartuz.
Ecce rex tu? veniet tibi iustus: et saluator
tpe paup̄ et ascendēs sup̄ asinā et pullū assi-
ne: decreuit eo ordie q̄ dictū est die dñico
p̄cederi h̄r̄m venire. Lūq̄ mane diei dñi
ce p̄gere veller m̄r̄ p̄ affectu retrahēbat
dñā eū. Fili mi q̄ vis ire: tu scis p̄spiratōz
adūsz te factam: quō vadis inf̄ eos? rogo
te vt n̄ vadas. S̄m̄ et discipulū et itolerabile
eis videbat: et vt potant retrahēbat eum.
Dicebat Magdalena: si eatis p̄ deo vos
scit̄: quō desiderat̄ mortē v̄raz. V̄ de? quō
diligēbat eū: quō erat eis amari q̄cqd̄ le-
deret ipsum. Et r̄ndens eis: volūtas p̄ris
est q̄ ego vadam: sinite me nec teneat̄: q̄
defendet nos p̄r̄: et hoc sero redibim? ille

Lept̄ igit̄ ira et illa paruo tēpe secuta est
ip̄m. Et cū venisset berphage p̄e montes
olueti: et misisset discipulos vt addicerent
asinā et pullū et ascendisset sup̄ eos: veniēs
q̄ ac videns culpā et penā tali pene condī-
gnā fleuit. Qui cū obuiafent pueri: cū r̄m̄
m̄s oliuarū et magno honore recepit̄ fuit.
Quia sponsa ch̄ri p̄templare q̄ in illa die
ch̄ris fuit cū maxio honore et reuerētia po-
strus: hodie autē cū multa ignominia i pa-
ribulo crucis colloca? in illa vestimēta sua
p̄strauerūt in via: in ista s̄o die p̄ris sp̄d
lauerūt: in illa ramos oliuarū sibi obuiāz
portauerūt: in ista sp̄nas acutissimas ei?
capiti affixerūt: in illa regē eū vocauerūt:
in ista s̄r negauerūt eū: in illa b̄ndixerūt:
in ista maledixerūt. Ecce q̄nta diuersitas
Et stetit Ies? in tēplo: et eiecit oēs emen-
tes et v̄dētes i illo tē. et publice p̄dicauit
vsq̄ q̄i i sero. Et s̄ sic honorat? fuisse nō
ē inuēt? aliq̄s q̄ eū ad bibendū inuitaret.
p̄r̄ q̄d i sero in berhanā reuert? est: vt dī
Mat. xxij. dicens: die autē lune: s̄m̄ Mat.
Revertēs i ciuitatē et vidēs sicut arborē
vnā sec? v̄raz nihil inueniēs in ea nisi folia
t̄m̄: ait illi. nūq̄ nascat̄ fruct? ex te i semp̄
ternū: q̄ maledicta statim aruit: q̄ scabat
synagogā iudeoz foliā h̄m̄ certimō
sine fructu salutis: et veniēs ad tēplū tota
die p̄dicauit: et cū p̄ncipibz et p̄banis dñi
putauit: vt p̄r̄ Mat. xij. et xxij. vt p̄r̄ d
baptismo Iō. de m̄liere adulta et de cenā
cesa. et de m̄lis alijs q̄ longū estz narrare:
In sero autē reuert? berhanā: die s̄o mart̄
itez veniēs in hierl̄m stetit i tēplo p̄dicās
et illos exprobrās: vt Mat. xxij. et xxij.
et xxij. et tūc voluerūt eū cape s̄z Luc. xxij. et
itez s̄z Mat. reuert? ē berhanā: et in via
stetit in monrē oliueti et p̄ditē de m̄l̄z inf̄
alia. Scitis q̄ post biduuz pascha fieret
fil? hōis tē. Et crucifigat̄. Et licz m̄to
tēs h̄ p̄dixisset eis nō tñ ita detrimare et
venit berhanā a q̄ die mercurij nō recep̄
sit: q̄ die p̄ncipes sacerdotū et seniores pop̄-
uli disputatiōibz nō occupati cōgregati
in atrij p̄ncipis sacerdotū q̄ dicebat. Car-
phas et p̄siliū fecerūt vt Iesū dolo tenerēt et
occiderēt: s̄ dicebat n̄ i die festo ne forte
tumultus fieret in populo. Timebant em̄
populum videntes q̄ multum diligēbat
Iesum. Sed q̄ bec inuidia nō sufficēbat

ad capiendum: propterea fuit auaritia iude
 necessaria. Qui sciens congregatos principis
 pes lacerat doli / machinantes morte christi
 suggestit sathanas: ut ad eos accedat atq
 qd disponat ut tradat sine turbis. Accessit
 qd dicit. Quid vultis mihi dare / ego enim
 vobis tradam: quod videtis gaudium suum / et pacis
 sunt ei pecunia dare. Hanc fecit die mer-
 curij / quod approbat ecclesia eo quod illo die legit
 prophetia Esaię. ubi dicit ecce saluator tuus / ve-
 nit / et merces eius / eo: ex illa hora querebat
 oportunitate: ut eum traderet sine turbis.
 Et hoc quo ad primum principale: videlicet ac-
 cessit illi passione: pressio. Hic autem quod
 post se tradidit: scilicet christum: et iudei
 non crucifixi essent eum / sed genitrici hanc redē-
 ptum: Alexā. in .iiij. pre sum. respondet / quod
 sic: quod in tali casu sola voluntas patietis suf-
 fecisset / non ergo excusant / nec iudei / nec iu-
 das. **¶** Quo ad secundum principale: scilicet mortis
 christi preparatione / quod licet anima pignus cir-
 ca filij sui actus fuerit illustrata omni sapi-
 entia. tamen ministeriose tria ab ea celata
 sunt. Primum quod deberet esse mater dei: ut
 veritatem in humilitate. vnde dicitur quod quan-
 do apparuit ei angelus Gabriel legebat il-
 lum passum Esaię. viij. Ecce ego concipiet
 vnde dicebat. vtrina esset ista virgo bea-
 tissima meo tempore: ut ei seruire: et filij sui pe-
 nias lavare possem / quod ex ea nasciturus esset.
 Et tunc mente premeditanti apparuit ei an-
 gelus. Secundo quod est pignus celatum: quando
 amittit filium in templo cum esset annorum duo
 decim. Et per Luc. ij. ubi dicitur quod cum fa-
 ctus esset Jesus annorum duodecim etc. Et
 ista duo non solum nesciunt: sed nec suspitio-
 ne habuit ubi esset / nisi quando eum reperit
 Tertium fuit quod filij sui debet mortis: et
 quando. Et hoc mysterium factum est / ne psci-
 endo milites moreretur: et ne tam diuturno
 dolore afficeretur: sed huius de hoc pluries su-
 spectata sunt. Prima est suspitio: quod ede-
 bat et in finem diuino: quod cum sciret eum sal-
 uatorem mundi premeditabat modum quo po-
 terat saluare mundum / et reddere iustitiam
 patri per peccatum hominis. Nam sciebat primum
 hostem meruisse mortem. vnde inscribitis dei
 iustitia dicebat: quod si venerat satisfacere
 per humanam naturam debebat eadem portare per
 naturam autem dicitur eum predicantem. Jo. ij. quod sic
 dicitur exaltavit serpentes in ergo in

igno: ita exaltari oportet filium hominis: et ali-
 di. Jo. xij. Et ego si exaltatus fuero omnia tra-
 ham ad me ipsum / et alibi baptismo habeo
 baptizari: et coartor vsque dum proficiscar: vnde
 quod recedebat a predicatione ista intra se re-
 uoluebat / i corde suo dicebat. Et quod vis dis-
 cere: quod debeas exaltari: sicut iste serpens:
 deberes ne vnde suspendi laqueo: sicut ser-
 pens ille: aut quod est quod deberes baptizari.
 Non ne ego te feci cruciatum / cum esses par-
 dulus: et postea te Johannes in iordane bap-
 tizauit: pro certo dubito: quod iste non sit bap-
 tismus / tui sanguinis: propterea dicit. Tu. ij.
¶ Maria seruabat omnia quod habet con-
 ferens in corde suo. Secunda suspitio ab in-
 stinctu materno et naturali: quia videbat
 eum ita zelantem salutem animarum et strictiori af-
 fectu / eum diligebat semper zelabat de salu-
 te eius: vnde videbat eum fatigari ex itinere. non
 comedere quod discipuli dicebant. Jo. iij. Ra-
 bi madauca: et ipse dicebat. **¶** **H**ic est ut
 facta voluntate patris mei. Et ipsa dicebat
 in ipsa. **¶** Vtrina iste tantus zelus animarum non
 redundet in dispendium tue salutis filij mei.
 Scienque ipsum esse saluatorem mundi dicebat.
 et ne iste modus / ut filij mei tantum deberet la-
 borare et fatigari predicando / discurrendo / su-
 dando: et balneando: quod et habebat infirmari et
 mori sic saluare gentem humanam. Tertia su-
 spitio fuit a gradui notitia / odij quod sciebat
 scribas et phariseos habere aduersus eum scias
 quod voluerat eum sepius lapidare. de morte petri
 pitare et capere: ut Jo. viij. dicit. Quid me quod
 rix / interficeret / Rudit turba. demonium habes
 quod te quod interficere: et in eodem caplo seqt
 Querebat turba apprehendere eum / et nemo
 misit in illum manum: quod non duz venerat hora
 eius. et Jo. viij. Sustulerunt lapides iudei ut
 lapidarent eum / Iesus abscondit se: et in eo. ca-
 pitulo. quod me quod quis interficere hominem / qui
 vera locutus sum vobis: Et Jo. ix. de ceco
 illuminato: dixerunt. da gratiam deo nos scimus
 quod hic peccator est. et Jo. x. cum dicit. Ego et pater
 vnum sum / voluerit illum lapidare. id dicit. mul-
 ta bona operatus sum vobis. propter quod horum
 opus vultis me lapidare. et in fine capli dicit
 eum. Querebat eum tenere / et extulit de ma-
 nibus eorum. Ista sunt consideranda pro materia dice-
 bar heu mihi: quod bene video quod istud odium vna
 die faciet filio meo mortem. Nam quod non potest
 ire ad predicationem / postea eo rediit exire

De Passione christi

bat a Joāne quō fecit quid dixit hodie fili-
lius me? Et ipse rōdit q̄liter exprobaue-
rūt: q̄ habebat demoniū z voluerūt inter-
ficere: z idō rogabat Joānes vt nō pmitt-
eret eū ire in iudeā: z idō in resuscitatione
Lazari dicit, Magister mō iudei q̄rebāt
te interficere, z iterū vadis illuc: z idō dicit
Jo. viij. Qd ambulabat Iesus in galilea
nō em volebat in iudeā ambulare: qz q̄re-
bant eū iudei interficere, nā intra se dolo-
re suspicio affligebat: dicens qd vult h
gnificas / q nō vadit in iudeā p certo ali-
qd debet esse. Qd fili mi q̄ iniuria fit tibi:
vt cum sis creator celi z terre oporteat te
tre latitādo z nō audeas ire q̄ vis, tibi qui
venisti dare vitā iudicē dari mors. Quar-
ta suspicio fuit ante sex dies pasche primo
sabbato post resurrectionē Lazari: vt Jo.
xij. dē q̄ Iesus ante sex dies pasche venit
berhaniaz vbi fuerat Lazarus mortuus zē.
vltz ibi sine illa vt i die sepulture mee ser-
uet illud. vñ hec fuit vna trāslancealis sus-
picio q̄gini dicenti intra se: heu mihi qd h
verbū significat i die sepulture mee: ergo
debz mori. Duplici em d causa mora fuit
Magdalena vngere chm: pma qz ex fa-
tigatōne itinerij Iesus ceperat calozes et
siccitatē: ideo ynguēto humido z p̄cioso
vngit. Erat em factū de nardo qd hz vtu-
tem p̄fortandi cerebrū: z corpa recreandi
z a putredine p̄seruandi. Quare aut hoc
nō fecit ante cenā sicut postea: rōnem dat
Aug. lib. de s̄bis dñi: qz illi iudei q̄ vene-
rāt ad videndū Lazarū interrogabat euz
de alia vita, z inter cetera si dolor mortis
ista erat magn? sic dicebat: Et rōdet La-
zarus / q̄ erat maxim? sup oēs dolozes mū-
di. Et h̄ ideo: qz vbi est maior amor: ibi est
maior amoris p̄iunctio. Sed maior amor
q̄ sit in mōdo est p̄iunctiois anie ad cor?
Et cū talis amor separaf est maxim? dolor
h̄bis q̄o audiens z scies / q̄ cito debebat
pbare p̄fero illū dolozē: cepit sudare pa-
uere z tremere, vñ impletuz est illud Lor-
meū p̄turbatū est in me: z formido mortis
cecidit sup me: idō vt p̄fortaret eū fecit, vñ
iudas senties p̄iositatē ynguēti ex odore
vertēs se ad aplos dixit: vt qd p̄ditio vn-
guēti illa facta est paupibz: alij apli cepe-
rūt murmurare: sed alij q̄ iudas: q̄a non
malitiose sed indiscrete: iudas p̄o p̄p̄ aua-

ritiā: qz furabat decimā p̄tē de esynte: et
dabat vxori z filijs / ex q̄ lucrāt? nulli, xxi.
denarios. Et ab illo die cogitauit quo pos-
set Iesum tradere: vñ Iesus cepit Mag-
dalena dulciter excusare: p̄mo loqns oibz
vt qd molesti estis huic mlieri: Opus em
bonū opata est in me: qz nō fecit a seipia:
sed docta a sp̄itū: qz voluit me vngere s̄
cut mortui ne putrescāt significat me cito
debere mori, idō nolite murmurare p̄tra il-
lā / naz p̄ cōpassionē paupes hēbit? sp̄ vo-
z cū volueritis potest? illis b̄nfacere. me
aut nō sp̄ hēbit? s̄ sp̄ualit, dicit iude: sine il-
lā tu iuda vt in die sepulture mee seruet il-
lud. Qnd cū h̄ audissent apli sp̄i penite-
rūt: z Iesus illis pepit / s̄ iudas stetit in-
durat? Quia suspicio fuit die maris / qm
secrete vocabat aplos z caute ne mar per-
penderet. Et eis dixit scit? qz post biduuz
zē. Qñ cū h̄ audissent ceperūt flere: qd vt
audiuit pia z suspicabil? mar? Vñ p̄
tro z Joāne z rogat eos / vt sibi debeāt vi-
cere si aliqd scit? noui de Iesu: z si eis dicit
q̄t aliqd? Tūc rōdet q̄ n̄ curat scire. Tūc
illa amplectit Joānes z osculat? z Pe. nō
gās / vt p̄ illā dilectionē quā tulit eis ier?
qz scit q̄ oia sua secreta nota fac eis: vt ei
debeat dicere. At illi stātes p̄p̄ ex ignozā-
bāt / qd ei respondere debeāt dicetes: si vica-
mus q̄ nescim? mētimur. Si p̄o dicam?
p̄itatē trāslanceabim? cor e? / z p̄ceptuz
m̄grī n̄rī faciem? p̄p̄letī q̄ ceperūt lachry-
mas emittere: z int̄ has angustias hōctis
recessu ab ea effugerūt: z ruc h̄zint creuit
maior suspicio z auditas. Serra suspic-
cio fuit qm adueniente die mercurij: sicut de
mane: sic alias plueuerat / nō iuit in b̄erū
salē ad p̄dicandū: vt iudas possit sine timo-
re replere p̄ditionē. Audierat si die maris
pullare p̄siliū z inq̄sitione facta cognouit
qz in illa die tractabat d̄ morte ch̄i: p̄p̄ter
qd die mercurij ad eos iuit. In q̄ consilio
fuit Ioseph ab arimat̄bia q̄ erat oculatus
discip̄ls Iesu. Et p̄p̄ metū iudeoz nō cō-
senserat p̄silio nec acerbis eoz. Et p̄p̄ de-
mus q̄ dixerat p̄ncipibz sacerdotū: num qd
lex n̄ra iudicet hoies / nisi p̄p̄? coguerit ab
eo. Hic q̄ accessit ad Ie uz nocte: z dicit
ch̄o z aplis qd factū fuerat z m̄sta aliat
vt h̄. Jo. iij. Hoc vidēs maf̄ p̄ia q̄r a v̄
scip̄lis: qre m̄gr nō iuit b̄erem: Et qd vt

hinc ista ita secreta venerunt de nocte? Et
 ridet ex bona causa h' esse: ne curet vlti-
 m' scire: r' tū: ei maior suspicio creuit. Se-
 prima suspicio fuit: p'p' mores insolitos q's
 aduenire iero diei mercurij. Iesus tenuit
 q' cepit mest' esse tot': qd' nō poterat cel-
 lare sic pcedēte die maris conat' fuerat
 In appropinquante hora cene Iesus vocat
 secreto Magdalenā: r' d' ei. Filia benedi-
 cta rogo te: vt mētas vnā in aliq' loco secre-
 top me r' mfe mea pparet. Tūc Magda-
 spūsanē? suggestit: vt intelligeret ex his
 q' videbat: illa h'ba q' ei dixerat. I. vt in die
 sepulture mee seruet illd: q' tūc cū dixit nō
 intellexit. p'p' qd' stabat mesta r' trist': nō
 bil omīn' tū fecit ea q' ch'is iusserat ei. In-
 stante h' hora cene mittit h'go p' filio: vt ve-
 niat r' cener q' r'ndit. Dicat' discipulis oibz
 q' cener: r' de me nō curēt: qz aliqd' habeo
 agere: r' mari mee q' expectet me, videns
 h' p'ia magdalenā totā mestā: inter-
 rogat qd' daber: ac illa suspirās ait be: qd'
 habeo, tunc h'gini incruit suspicio. Et in-
 stant' inq'rit rogās eā vt ei dicat. At illa
 dicit vobis nō curēt: qz nō est bonū p' vo-
 bis r' placida reuerētia au fugit. Tūc h'go
 r' oēs discipuli ceperūt lachrymas erūpere
 hūc attende in p'p'ratione ap'oz: q' l'iter
 ancia ma' peti p'mo a Petro/ q' p'mimo
 dolore videbat alien' a sentu: r' pecc' eius
 singul' ita ap'oz r' sensibiles emittebat:
 vt videret oēs iūcture corp'is ei' dissoluti
 hō inuenit cor ita durū qd' tūc hūc vidē-
 do nō fuisse in lachrymas resolutū: et qd'
 p'ntas faciebāt ali' apl'z. Sed sup' oia ania
 ch'iana leua oculos ment', ad matrē r' p'ē-
 plare illā: mō pecc' p'curitē suū mō ma-
 nus cū oclis lachrymosis leuabat ad celū
 hō audebat vocē emittere: ne filii in cas-
 mera existētē turbaret. iō acriori mō cor-
 ei' cruciabat. Ch'iani nonne plangere
 vult' cū apl'is aut saltē cū mfe pia. cū aut'
 discipuli eēt in mēta sine m'gfo nullus co-
 medere poterat: sed vn' facit pallio coopte/
 bar: al' caput tenebat singul' maxios ei'
 mittebat: r' sic illa cena discipuloz fuit tota
 luer' r' plange'. Interim iesus facit matrē
 vocare: vt veniat ad cenā r' oibz dispositis
 p' Magdalenā: illa pcedēte ch'is: pia ma-
 ter facit b'ndictionez q' facit sedēt. Tūc
 p'p' gl'iosa attente respiciebat oēs actus r'

gest' filij sui. Ervidēs sibi tā familiarit' v'
 tra solitū adberere: vald' suspicabat i mē-
 te audies alia susp'ria ex ei' corde pceden-
 tia p'horabat illū mater: r' rogat vt come-
 dat. Ille p' fingēs comedere: d'glutire pa-
 nē non poterat ma' filii respicit r' p'horat.
 O fili mi: rogo te comedas. Ille aut' alta
 voce plorare cepit qd' vidēs ma' marie ce-
 pit d' filio suspicari: r' an' filii genuflectēs
 cepit rogare r' exq'rere ab eo cur tāta in eo
 vltra solitū apparet mesticia. Et ille se fin-
 gēs nihil h'ē: h'z intēsus volo: celari neq'
 ne ad extiora p'deat. illa genuflectēs: r' am-
 plectēs eū rogabat di. Per illā scām has
 bitationē quā fecisti nouē mētibz i corpe
 meo: r' p' illd' sacratissimū lac qd' sup'isti ab
 yberibz meis: r' p' illos scitissimos labores
 q's p' te p'ulit: r' p' illā dulcissimā societate
 quā mibi tāto tpe fecisti: ne a me h' celes.
 Hōne ego sum ma' tua q's d'z scire secreta
 filij nisi ma' tu nūq' a me celasti alia tua
 secreta. Ecipe genuflectēs amplecti' eaz
 di. rogo te mater: ne me aliqd' h'ē cogites
 At ipa ad h' sciendū audius antaf di. fili
 mi b'ndicere nō recedā hinc genuflecta h'z
 q's dixer' mibi. r' totū terre spaciū qd' occu-
 po circūquaqz lachrymis rigabo. At ille.
 O ma' dulcissima nō curēt: neqz cogite-
 ris: vt hancrē vobis dicā: qz nō facit p' vo-
 bis. At illa dicit mi q'so fili b'ndicere: nec me
 multes mori facies. Veli' em' mibi est vt
 semel moriar. Et ille. heu transuerberabo
 cor vestrū scio: r' postea erit' malecōrenta
 me dixisse. Rogo h' vt mibi hanc g'ram fa-
 ciatis: q' saltē differat' vsqz ad diē crastinā
 de mane r' iurat se illi oino diciturū. Logi-
 ca h' q' totā illā noctē durit in somnē p' an-
 gustia: adueniēte die iouis: pia mater la-
 chrymis nō cessat a filio q'rere qd' p'misit:
 tunc vehemētissime suspirans cepit eā talk-
 ter alloqui dicens. O maria ma' signa r'
 mirabilia de me vidisti: r' de tua h'ginita-
 te tu' pat' me p'duxit: r' nomē salut' mibi
 imposuit. Et ideo: O maria plāgam oēs
 clamātes o maria desolata ter. postea si p'
 dicatoz vidēs iclmer se paululū sup' pul-
 pitū. Ecce fili' tuus. Ecce caro tua. Con-
 fiteor em' q' de te natus sum: r' hāc carnē
 de tua allūpsi. Sed ecce qd' tuuz est tolle
 r' accipe ampl' em' nō comedā: nec bibā
 recū: cum velut agnus innocēs ad morte

De Passione christi

sum iturus. Ideo de ipsa consolatione accipias ut placent. Ad hec verba velut exanimis et mortua: et per nimio dolore ad terram prostrata: per magni spatium non potuit loqui. Tunc christus tamen ex dolore matris quam sic passiois et ipse ad terram prostratus et faciem suam super faciem matris ponens nihil loquebatur: eo quod per dolore loqui non poterat: tandem ad se rediens christus matrem alloquitur dicens. **M**aria sic talia verba tibi predicat: ut paulatim tibi dolor insit et non subitaneus ne ex dolore moriaris. Tunc per matrem verbum quod resumpsit filium amplectitur et osculatur et de eius tractatione nullatenus fatigatur. **M**aria dulcissima mater audivit licet moriaris die tamen dominico ante diem ad te redibo: quapropter consolatio mea etiam in morte meam genus humanum erit redemptum et angelice ruine casus erit reparatus: obediencia patris erit adimpleta: et pater in limbo erit liberatus per eam. Ad quem mater tu duo mihi dicitis. **F**ili charissime primum ut conforter: secundum quod oportet mori per generis humani redemptio. Et ego ad primum respondeo quod possibile me confortare: quod solatio et confortatio mea: fili dulcissime es. **L**ui christe. **M**aria hic caro sepe a te: anima tamen non recedet. Angelus defendit te: spiritus sanctus confortabit te: et pater ita confortabit et fortificabit te: quod dolore non tolerabis. Et tu fili ait confortare et ad patrem tuum recurre: tuum mitiget dolorem: secundum quod oportet mori fili. **A**marissimum verbum pringens usque ad divisionem anime et quod te oportet mori fili quod es ab omni peccati pragione alienus. **N**one scriptura dicit. **E**xo. xxxij. Innocentem et iustum non occidas. et **H**iere. xvij. **N**ia que peccaverit ipsa morietur: et filius non poterit iniquitatem patris. **L**ui si in nocens et absque peccato filii nulla ratione/nullo pacto debes mori. Ad quam fili? **N**one videtur quod si non susceperis mortem humani generis erit predictum: angelice ruine non restaurabunt: patris obedientia non implebitur: pater in limbo et in tenebris sedentes non liberabunt: propheta per prophetam non implebitur: offensio patris non purgabitur: doctrina mea non confirmabitur: nomen meum non dilatabitur: sapientia mea non manifestabitur: et amor in cordibus hominum non diffundetur. Et mater ait: nunquid filii posset fieri quod non moriaris. Ad quam christus: quis posset aliter genus humanum salvari: et angelice ruine reparari: tamen iste modus est convenientissimus et patri gratissimus. **L**ui mater. **C**ontentor fili: ut per peccatores moriaris. **I**ncalculabilis dilectio virginis marie matris: et dic mihi obsecro fili quid hoc fiet: et per quos annos stabis adhuc mecum. **H**ac nocte fiet dilectissima mater quod predicat. **I**lla vero aliter plorans dicebat. **F**ili dulcissime deus esse hic cito debes a me auferri tam cito: consolatio mea: nuntium meum. **D**ulcis vita anime mee. **L**umen oculorum meorum: quod me in tenebris relinquis. **D**ulcis et amena societas: cito desolato merore dilingeris. **D**olus est fruitio anime mee: quod me amaram vere linquis. **S**ed qua morte fili debes mori? **R**ogat matrem obnixe ne velit hunc quere. **A**t illa. **F**ili mihi dicit mihi quod volo mori tecum: non credas quod ego velim tibi supervivere: quod meum vivere christus est. **E**t post multas instantias dicit ei. **S**ciatis quod ego deo beo mori morte turpissima crucis et clavis cuspidatis: configitur a planta pedis usque ad verticem flagellari: in facie confusus: alapa cecidi: et diuersimode illudi. **A**t illa mater dicit: vocibus et ululatu dicebat. **F**ili mihi que mors crudelis est ista: et turpis: que solus latronibus datur et sceleratissimis hominibus: mitti te me fili ut prius osculer tuum vultum angelicum: et antequam a me recedas oro: me tuis angelicis manibus benedicas et tuo me patri commendas. **L**ui christus. **M**aria tu es benedicta a patre: qui te sponte elegit: tu es benedicta a filio qui te in matrem habere voluit: tu es benedicta a spiritu sancto qui te super omnes mulieres sanctificavit. **T**unc fili? genuflectens dicit. **M**ater pia transi hora: rogo benedictionem tuam deus mihi antequam recedat. **T**unc illa amplectens filium suum dicens. **A**bsit quod manus fiat homicida sanguinis innocentis: et tantum fecit quod dedit et benedictionem dicit. **H**ic et usque sit fili? qui sic obedire est paratus. **D**icitur sit spiritus sanctus: de quo te concepit. **A**d hunc autem clamorem **M**agdalena currit: et alij de domo multis lachrymis rogant eum ne ab eis discedat: sed cum eis et in pace pascha faciat. **L**ui ait. **M**aria filia benedicta: tuum ferventem amorem cognosco: sed necesse est que per humani generis salutem mihi sunt necessaria. **I**deo oportet me in die natalis pasche facere: et viginti? tibi mater

meam comendo: et cum surrexisset a terra
 vadit versus ostium: et mat' currit plus osti
 um dicens. Pro certo fili non relinquam
 te: iterum atq' iterum osculaf eu: et ipe retro
 gradit: et introduxit ea: et p'forat iteru di
 ces. Mater dulcissima facias mihi salt
 tem vltima g'az: nunq' vlla alia a vobis
 peta. Que est ra dura q' filio merito n' co
 cedat in illo puncto quicqd petat. Si me
 vng' dilecti' demostret: mihi mo: et f'gref
 sus introducit ea: et recessit. Quant' cla
 mor: Quare lachryme: ta ex parte mris
 q' filij. vñ statim ad orone vadens p' filio
 parte rogabat. Propterea sciendu e' rece
 dente Iesu a mre: et bñdictioe accepta: ve
 nit in monte oliueti: et ibi sedes cu discipu
 lis suis vocauit Petru: et Joanne: et ait il
 lis: vt bz Lu. xxi. Eutes parate nobis pa
 scba. Et dbebat fieri tertia luna Aprilis.
 In q' die exierit filij israel de egypto: et in
 memoria horu debebat comedere agnu as
 satu. Et dixit ad eos. Ecce introeunt vob
 is in ciuitate: occurret vobis ho ampho
 ra aque portas: sequimini eu in domu i qua
 intrat: et dicitis p'familias dom'. Dgr
 26. Estimant aut doctores q' hec fuerit
 dom' cuiusda de. lxx. discipulis. vñ eutes
 inuenerit sic dixerat illis Iesus: et paraue
 rit pascha. quo parato: sic dr Mar. xiiij.
 Vespere aut factu venit cu duodecim. In ad
 locu. Vbi est sciendu q' sicut bz in historia
 bñ Martialis q' etas in pdicta cena fuit
 eo q' exisset de. lxx. discipulis fuit chzo
 et aqua cu christus discipuloz pedes lauit
 portauit: q' coge g'az discipulis in q'da so
 lari supiori fuit in terra mesa disposita sup
 vna tabula marmorea q'dra d' diuersis co
 lorb: q' est rome in scra scroz. In cui' q' li
 ber quadro poterat tres plone ledere: et fa
 cta bñdictioe chbz cu apl's posuerunt se:
 circa ista mesa stantes erecti cu baculis in
 manib: vt lex p'cipiebat: Exo. xij. Et per
 cato pane chz suis manib' fregit: et cu si
 lenio et tremore comederunt ne aliqd sint
 stri euentret. Jo postq' agnus fuit posit'
 in mesa inter discipulos et chzm nullu fuit
 pbu: et q' lex mandabat vt comederent fe
 stinans: et q' chz cu discipulis erat fameli
 cus: q' p' tota die no comederat. et agn' nu
 si vñ. Jo qu' subito comederet pascha. Et
 comesto agno chz' recessit a mesa: et de

scendit de cenaculo supiori: et venit i thesa
 tru vbi sedes erat circūcirca: et ibi fec' disci
 pulos sedere et co'pedes lauit. et hoc e' q'd
 dr Joā. xij. Surgit a cena et ponit vestis
 menta sua. et cu p'cepisset linteo se. deinde
 aqua misit in peluim et cepit lauare pedes
 discipuloz suoz: et extersit linteo q' erat p'p
 cinet'. Et credit q' primo lauit pedes pdi
 rozis: vñ sequit. Venit g' ad simone Pet
 ru: et dixit ei Ilt' Petr'. dñe tu no lauabis
 mihi pedes q' resistens audivit. Dic' Jes'.
 Qd ego faciotu nescis mo: scies aut pos
 stea. Dixit Petr'. Non lauabis mihi pes
 des in etnu. Dic' Iesus. Si n' lauro te et
 Seq' postq' lauit pedes discipuloz acce
 pit vestimenta sua: et cu recubuisse: itez di
 xit. Vos vocat' me mgr' et dñe et bñ dicit
 tis et. vsq' ita et vos faciat'. Vñ resedens
 itez posuit Joānem a latere suo dextro: et
 Petru iuxta Joāne: et postea alij. Judas
 ho stans q'rebat causas: et quō posset eu tra
 dere. et fm Mar. xxij. Edentib' illis Jes'
 no manducās: s' suspirās: ait illis. Deside
 rio d'siderant māducare h' pascha vobiscū
 anq' pariat. dico em vobis: q' no bibam d'
 h' gentimine vitis: donec biba illd vobiscū
 in regno dei: et reddat causas. Amē amē d'
 co vobis: vnus vrm me traditur' est: et cō
 tristari valde ceperūt singlt dicere. Nūqd
 ego sum dñe: Et ille rñdes ait. Qui intin
 git manū suaz i parapside hic me trader.
 Gerūtū manus tradet' meū est in mesa:
 vt ipleret' p'phetia. Tu ho vnanimis dur
 me: et notus me' q' simul meū dulces ca
 piebas cibos. Et quide fili' homis vadit
 sic scriptuz est de illo. Vexit' ye hoi illi p
 que fili' hois tradet'. Veli' em erat illi si
 nat' no fuisse ho ille. Q' Juda pditor: ne
 q'stime quō talia audire aut sustinere pore
 ras: quō a tanto malo pposito non receder
 bas: nec p hoc manifestat' est: q' oēs i ca
 tino manus ptingūt: s' tu pditor pot' au
 dacia sumens vixisti. Nūqd ego sum rab
 bi: Rabbi dicit' q' cōtinue docebat ab illo:
 sed no dñe sic alij: q' recesserat ab eius do
 minio. At Iesus. Tu dixisti. Dñe Iesu
 ex hac mihone non indicasti: sed in magna
 suspitioe discipulos posuisti. vñ Petr' dix
 it Joāni. Obsecro interroga mgrm q's sit.
 Et Joā. ait. Dñe q's est qui te tradet: et
 Iesus plano mō rñdit. Ille cui portet' et
 ff

De Passione christi

buccellā panis: et statim intirixit et tradidit
Iude. Tūc Joh. sopit^r est supra petro. Je
suz: rñuz n̄ dedit Petro: vt essz alijs dicit
pulis occultū. Sic em̄ Hiero. q̄ si Petr^o
scitisset Iudā dēribz lacerasset: s; Joān̄
chris tantū manifestauit vt esset testis quō
Jes^{us} pditorē sciebat: et q̄ volūtarie morte
bat. Cōsiderās Jes^{us} suos discipulos ex suo
decessu p̄tistat: cogitauit qd̄ charit^{er} eis re
linq̄re possit: et ex q̄ solatū singulare cas
bere memoriā: et ex q̄ solatū singulare cas
perit: et cogitauit seipsum relinq̄re: vñ cenā
sibi illis accepit panem et bñdixit / fregit
deditq; discipulis suis: et ait. Accipite et mā
ducate hē corp^{is} meū. Et accipies calicez
grās egit et dedit illis dicens. Bibite ex h
ois. Hic ē sanguis me^{us} noui testamētī q̄ p
mitz effudet i remissionē pctōz. Tūc Jus
das post acceptā buccellā fm̄ Aug. xij. q̄
xij. c. tu bon^{us}. Cui chris vt h; Joā. xij. di
xit. Quod facis fac et tū: h aut nemo scituit
distribūtū ad qd̄ dixit. Quidā ei putabāt
q; loculos habebat Judas q; dixisset et Je
sus q; tret ad q̄rēdū ea q; op^{er} fuerūt ad di
em festum: aut egenis aliqd̄ daret vt erat
mos. Hic Ansel. Hoc aut totū mansuetu
ditis tue erat dñe Jesu: vt p̄fidū illū in ce
tu aploz detegere et p̄fidere noluisse. In
em̄ videri pōt q̄nta fuerit erga nos chri di
lectio: q; seipm̄ in cibū et potū nobis dare
voluit et n̄ tm̄ bōis: s; etiā prauis: vñ et sic
tā dicitū est: et Judā cōcauit q̄ recedēs in
de: q; bñficia tanta recepit et q; ei tā
ta charitatē atq; hūilitatē insignia ostēde
rit: rñ accepit ad p̄ncipes sic p̄t^{er} ordina
uerat et accepit cohortez q; sibi obedire ve
bebat. Est opinio q; fuerunt. m. cccc. eo q;
p̄ncipes pplm̄ timebāt. quā ab Herode et
Pilato habuerūt. Ipse p̄o añcedebat eos
q; sciebat locū: vbi de nocte orare p̄sueue
rat. dederat at eis signū di. Quēcūq; oscu
lar^{er} fuerō: ipse ē tenere eū: et dicit h̄ ne Jaco
bū silem chris caperet. Chul^{ter} aut p^{ro} Ju
de recessuz discipulos suos mellos p̄fora
uit: et eos maxie instruxit d̄ charitate dice
do. Filii paululū vobiscū sū: q; vado ad
eū q; misit me. Jō atēdite: q; mandatū no
uū do vob vt diligat^{is} inuicē rē. In h̄ cog
noscent oēs q; mei discipuli estz rē. Si dili
git^{is} me: mādara mea fuate rē. Jō nō dicā
vos seruos: s; amicos: q; quecūq; habui a
patre meo nota feci vobis: vos amici mei
estis si feceritis q; p̄cipio vobis. Jō im̄
struxit eos de fide. Credit^{is} in deū: et in me
credit^{is}: et q; vider me vider^{is} p̄c̄p̄ meū: an
nō credit^{is}: q; ego in p̄c̄e et p̄i in me ē. Ter
tio d̄ spe eū dixit. Si abiero et p̄parauero
vobis locū. T̄p̄tēs veniā et assumā vos ad
meipm̄: stertis securi: q; in domo p̄ris mei
ait. Filii mei nolite p̄rtistari nō vos res
linquaz orphanos vado et venio ad vos.
Si diligere^{is} me gaude^{re} vtiq; q; vado
ad p̄rem: et tui a p̄c̄e et veni in mōm. Et
t̄p̄tēs relin q; mōz et vado ad patientiā eos an
mauit eū dixit. Plorabit^{is} et flebit^{is} mūdus
aut gaudebit^{is}: vos p̄o p̄rtistabim̄. Si mū
dus vos odit scitote: q; me p̄iores vobis
odio habuit si de mōdo fuisset^{is} mūd^{us}: q; d̄
um erat diligere^{is}: q; p̄o de mūdo nō estis:
p̄t̄rea odit vos mūd^{us}: s; ego elegi vos d̄
mūdo. Memorete fm̄ oīs mei que ego di
xi vobis: q; nō ē seru^{us} maior dñi suo: si me
p̄c̄c̄i sūt et vos p̄c̄c̄i: veniet hora vt
oīs q; interficit rē. s; in p̄t̄t̄tia v̄a post
debit^{is} aias v̄as. Hoc ab initio vobis nō
dixi: q; vobiscū crā: sed q; vado nūc ad pa
trē q; misit me. Jō dixi: vt cū venert^{is} hora
remittamini: q; ego dixi vobis. Illi aut
plorabāt mag^{is} dicētes. D̄ m̄ ḡt̄ sanete qd̄
line te faciem^{us} p̄c̄c̄o^{re} n̄ro: Et ille. Pa
racler^{is} aut spūs que m̄t̄ter^{is} p̄c̄c̄i in nomine
meo docebit vos rē. Et nūc v̄tro pacem
meā do vobis pacē meā relinq̄ vobis: sed
ecce venit et tā venit: vt disp̄gamini v̄mū
q; in p̄p̄ta et me solū relinq̄it: s; n̄ nō
solus: q; p̄t̄ meū est. Post h̄ oculis suble
uatis in celū dixit. Pater venit hora relati
fica filiū tuū: vt fili^{us} tu^{us} clarificet^{is} ressur
vedisti ei p̄t̄ez oīs carnis: vt omē qd̄ de
disti ei det eis vitam eternā. Hec est autē
disti ei det eis vitam eternā. Hec est autē
vita eterna: vt cognoscāt re solū verū deū
et que misisti Jesū ch̄m. Ego te clarifica
ui sup̄ terrā: opus p̄sumauit qd̄ dedisti mi
hi vt faciā: et nūc clarifica me tu p̄c̄c̄i apud
re meipm̄ claritate quā habui p̄c̄c̄i mūd^{us}
fieret apud re: manifestauit nō me tuū deū
bus q; dedisti mihi de mōdo: tui erāt et col
mibi dedisti: et sermōnē meū nūc cognoue
rūt: q; oia q; dedisti mihi abs re sūt: q; vt
ba q; dedisti mihi dē: et ip̄t̄ cognouit

runt & acceperunt vere: qz a te exiit: et cre-
 diderunt: qz tu me misisti. Ego p. eis rogo:
 no p mdo: sed p his qz dedisti mihi qz tu
 sum: oia mea tua sunt: & tua mea sunt: & cla-
 rificat: sum in eis: & iam no sum in mdo:
 & hi in mdo sunt: & ego ad te venio: pat scie-
 serua eos in noie tuo quos dedisti mihi vt
 sint vni sic nos. Tu essem cu eis suabaz
 seos: in noie tuo: qz dedisti mihi custodit
 & nemo ex eis perit nisi fili? p ditionis: vt
 scriptura impleat. Nunc aut ad te venio: &
 hec loquor in mdo vt habeat gaudiu meū
 ipletus in semetipis. Ego dedi eis smonē
 tuū & mūd? eos odio habuit: qz non sūt de
 mudo: sic & ego no sum de mdo. Scificata
 eos in vitare qz smo tu? veritas: sic tu me
 misisti in mūdū: ita & ego eos misi in mōm
 & ego p eis sanctifico meipm vt sint & ipsi
 sanctificati in vitare: no tm aut rogo p eis
 s p his q creditur sūt p verbū illorū i me
 vt vni sint oēs: sicut tu p i me & ego i te:
 vt & ipsi in nobis vni sint: vt mūd? eredit
 qz tu me misisti: Pater qz mihi dedisti vo-
 lo vt vbi ego sum illi sint meū vt videant
 claritatē meā quā ddisti mihi: qz dilexisti
 me ante mōdi pstitutionē Pater iuste: mū-
 dus nō te cognouit: ego aut te cognoui: et
 hi cognouerūt qz tu me misisti: & notū feci
 eis nomē tuū: & notū faciam: vt dilectio q
 dilexisti in ipsis sit & ego in ipsis. Et post
 multas lachrymas oscularus est eos. Et
 hymno dicto (vt hz Mat. xxvj.) Exierunt
 in montē oliueti. Factus est aut dum esset
 vt exortaret eos vehemēt? licet nox: et
 plenus tantis amaritudib? essz: vnd dicit
 filioli mei. Oēs vos scandalū patiemini
 in me in ista nocte. Scripsum ē em. Per
 curiā pastore & dispergent oues gregz. Et
 tunc vt hz Lu. xxij. ait Simōi. Ecce satba-
 nas experit vos &c. Ego at rogau vt nō
 deficiat fides tua: & ex nūc te eis caput in-
 struor: sō aliqñ tu pūsus p firma fres tu-
 os. Qui rñdit: vt hz Mat. xxvj. Et si oēs
 scandalizati fuerint i te ego nō scandaliza-
 bor. Aut illi Jēf? Amē dico tibi qz in hac
 nocte ter me negabis anqz gall? canter: &
 Mat. xiiij. Anqz gall? bis voces dederit.
 Aut illi. Et nā si oportuerit me mori: recuz
 nō te negabo: vbi Glo. Quid dicit Petre:
 pūpiter em peccas: qz oib? te pponis:
 qz dicit: & si oēs &c. Et rursuz dñs te oppo-

nis qz ille dicit: ter me negabis: & tu dicit:
 Te nō negabo. merito g cades. Grego. de
 Petru h nō dixisse ex psumptioe: s; ex feru-
 uenti dilectioe. Nā sūt oēs discipuli dix-
 runt. Aut em Greg. Diuina dispensatio e
 factū est: p uidebat em dñs futurū Petru
 ecclie sue pastore & durū ad parcendū sic
 aliqñ dixerat dñs. Si peccauerit i me fra-
 ter me? vscq septies dimittā ei: Et rñdit
 q nō tant nm septies: s; vscq septuagies se-
 pties. Permisit g eū dñs cadere vt in sua
 culpa disceret quter alijs indulgeret. His
 dicitis: venit trans torrentē cedron in villā
 que d; getsemani. vbi erat hort? in que in-
 troiuit ipse & discipuli ei? & dixit eis. Sede-
 te hic & vigilate meū donec vadā illuc et
 rogem: & oio ne me in tanta angustia posi-
 tū deserat: & assupto Petro: & duob? filijs
 Tebedei cepit pstrillari: & mestus esse. Et
 ait illis. Trist? est aia mea vscq ad mortē:
 & cōmōuit eos vt vigilaret secū dicens
 stinere hic & vigilate meū: & reuersus est
 ab eis: qntū distat iact? lapidis: et pcedit
 in faciem suam orans & dicens. Pater mi
 si possibile est transeat a me calix iste: ac si
 dicat s m Augustinū. Pater mi fac me nō
 mortentē vt mois mouat: homo redimat
 celum aperiatur: nō dicit. Si possibile ē:
 id est si alius modus potest esse ad liberā-
 dum hominem & si nō reperitur: fiat volun-
 tas tua: vbi Augu. ait. Docet humanam
 voluntatē diuine cōformari. Et venit ad
 discipulos & inuenit eos dormientes: et p
 angustia vigilare nō poterant: & dicit Pe-
 tro. Sic nō potuisti vigilare meū vna ho-
 ra: quasi diceret. O Petre vbi est seruo-
 tuus qui paulo ante pro me vitam tuam
 sic ponere asserbas: vigila Petre. aliter
 timeo q tentatio pualebit. p perea submi-
 sit. Vigilate & orate ne intretis in tentati-
 onē. Spiritus quidem promptus est caro
 aut infirma. Abijt secūdo & orauit eundē
 sermonē dicens. Pater mi si nō potest iste
 calix transire a me: misi bibaz illum fiat vo-
 luntas tua. quasi dicat. pater sancte incli-
 na aurem tuam in verba oris mei qm tri-
 bulatio proxima est & non est qui adiuuet.
 Vbi pater dulcissime exaudias oro orōne
 meā: & ne despereris de pationē meā. in-
 tende mihi & exaudi me: qz cōtristat? sū in
 exercitatione meā: & infirmatus est in me
 ff ij

voru: vt Lu. iij. Cum voluerit eu de sup
 alio motu picipitare z Jo. viij. Cu volu
 erit lapidare. Scda vt Hiero. z Joseph
 dicit: ne iudei decepti essent in assimilati
 one Jacobi: cui christus valde siliis erat coz
 poz: qd fm aliquos causa silitudinis capr
 est. yn dicit Mar. xij. Adolefcēs aut qui
 da sequebat euz amictus sindone sup nu
 do: z tenuerit eum. At ille relicta sindo
 ne. nudus p fugit ab eis. Iste fm aliquos
 fuit Jacobo minor. Licet multi alie sentia
 ant. Ideo: qz mos erat discipulis dñi duz
 ipsi recedebat a chro: accipiebant bñdicti
 onē: in reuerfione dabat ei osculū pacis.
 Hic aut pueniedo vt dicit Mar. xxyj.
 ait Ave rabbi z osculat est eu. dicitqz il
 li Jesus. Amice ad qd venisti: ptererea sili
 gno amicitie me tradis: z infer Lu. xxy.
 Iuda filiu hois osculo tradis. Super qd
 quida deo uis doctor. Iuda magistru
 vocas eu? doctrina z correctione totaliter
 ptempisti: mel potas in oie z amaritudi
 ne argy veneni in corde. Iuda de mudo
 te vocauit: z tibi mecu consortium exhibui
 tibi regnu glie mee pollicebar: ad qd ven
 istis ad pdendu pacē: ad extinguendu lu
 ce: ad necandu vita: ad amicitia dissoluē
 da: ad magistru z pastore tuū occidendu.
 Apostole falsissime. O homicidij ppe
 trator. O possessio demonioz: quo no tū
 multu eu osculo pditoris tradere q tecuz
 deus z ho fero in eode vale comederat: z
 corā te humilit genuflectēs tuos maledi
 ctos pedes laute atqz osculat est: Jesus
 itaqz sciens oia q ventura erāt sup eu Jo.
 xvij. pcellit z dicit eis. Quē qritis: At il
 li dixerūt. Jesum nazarenū: vt q dicit ego
 sum: abierit retro: lum z ceciderūt in ter
 ra. vbi Aug. Quid iudicatur? faciet si iu
 dicand? h facit: qd regnatur? si moritur?
 hoc potuit hoc aut fecit Jesus: vt ostēde
 rit q voluitarie moriebat. discipuli autē h
 videntes dixerūt: vt habet Lu. xxy. Dñe
 si pcutimus in gladio: Et Petr? no expel
 staro responso accepit gladiū: z voluit p
 cutere sup caput serui pontificis: forte qz
 erat plus volēs capere Jesum: sed fefellit.
 Item z amputauit auriclam ei? dextrā: for
 te credebat q esset volūtas chri: vt oēs oc
 ciderent eo q ad vocē ei? oēs in terra ceci
 derūt. Dicit q Jesus Petro. Ditte gla
 diū tuū in vaginā. Omēs em qui accepē
 rūt gladiū gladio peribūt. Calicē quē de
 dit mihi pat nō vis vt bibā illū: an putas
 qz nō possum rogare patre meū: z exhibe
 bit mihi modo plusqz duo decim legiones
 angeloz: quō ergo implebunt scrip turē:
 qz sic oportet fieri. qst diceret: non oportet
 q tu adiuues me. Et ait illis Jesus. Sili
 nite vsqz huc. Lu. xxij. Et cū tetigisset au
 riculā eū sanauit. Et itez interrogauit tu
 deos di. Quē qritis. Illi aut responderūt
 Jesum nazarenū. Respondit Jesus. Dixit
 vobis: qz ego sum. Si q me queris: sinitre
 hos abire. Et impleret sermo quē dixit.
 Jo. xvij. qz quos dedisti mihi nō pdidi: ex
 eis quēqz. tūc accesserūt z man? iniecerūt
 in Jesum: z tenuerūt eū. Cohors q z trib
 bunus z ministri iudeoz cōprehenderūt
 Jesus z ligauerūt. Tunc discipuli relicto
 eo fugerūt. Videntes eū ita male tracta
 ri: tūc Jesus dixit iudeis. Tāqz ad latro
 nē existis cū gladijs z fustibz cōprehēdere
 me. Quidie apud vos sedebā in templo do
 cens: z nō me tenuistis: sed hec est hora ve
 stra: vbi Bern. O pie Jesu vbi sum mise
 ricordie tue nō est q tibi misereat nō qui
 te associet. Ecce iam oēs te derelinqru
 vt impleat illud. ps. x. Non mei qst alieni
 recesserūt a me. Adolefcēs aut sequebat euz
 amict? sindone sup nudo: z tenuerūt eum
 At ille relicta sindone nud? p fugit ab eis
 hic fuit Joānes fm Grego. xij. moral. z
 Bedā qui postqz resumpsit palliū redijt:
 z sub dubia nocte luce se turbis ducentiū
 Jesum: qst yn? de ipis imiscuit: donec ad
 atriū pontificis: cui not? erat puenit. z hoc
 est qd dicit. Joānes sequebat eū: vt vide
 ret finē Petr? aut a longe. Quo ad se
 cundū hui? ptis. s. accusationē. Sciendū
 est qz tribz locz fuit facta accusatio. Pri
 mo apud pontifice antiquozē Annā. vbi
 eū ligauerūt: duxerūtqz eū sic ligatū z pre
 sentauerūt euz antiquozū pontifici. s. Anne q
 erat socer Cayphe. Erat aut Cayphas q
 psiliū dederat iudeis: qz expedit vobis vt
 yn? hō zc. Hāz tunc rps oia lege erant
 duo pontifices: z fungebant officio vnus
 succedēs alteri p annū: z isti duo p parē
 telā quā sibi fecerat adinuicē sibi emerāt
 tale officiū pontificat. Venies q ad An
 nā tāqz ad seniore: z qz pmo dom? ei? in
 ff ij

vbi dicitur
 huius fuit
 pater

De Passione christi

ueniebat. Interrogat? est ab eo discipulis et de doctrina eius. et quod discipuli eius auferunt: de doctrina dicitur in rindie dices. Ego semper docui in synagoga et in templo et in occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas: interroga eos qui me audierunt quod dixerim ego. Hec cum dixisset vnus assistens ministrorum dedit alampam Iesu dicens: sic respodet pontifici: Hic dicitur quidam qui fuit ille cuius auricula sanauerat. Iesus rindit. Si male locutus sum testimonium prohibe de malo. Si autem bene quod me cedis: et parte tua inaudita. O humilitas profunda: qui nec se excusauit: nec ipsum dicitur haberet punctum. Quid hac ratione mansuetus: Secundo fuit accusatus apud pontificem maiorē. Nam Annas misit eum illico ad Caypham pontificem: ubi scribe et sententia conuenerat. Sequere autem Iesum Simon Petrus et alii discipuli: discipulus autem ille erat notus pontifici: et introiit cum Iesu in atrium pontificis. Petrus autem ad ostium foras stabat: exiit ergo discipulus alius et dicit hostiarie: et introiit Petrus: dixit ergo Simoni Petro ancilla hostiaria. Nunquid et tu ex discipulis es istius? Dicit ille. ego non sum et exiit foras ante atrium et gallus cantauit: sed Petrus non audiuit eum. Stabant autem ministri et serui ad prunas: quia frigus erat: et calefaciebatur: et cum uideret eum alta ancilla ostiaria: dixit his qui erant ibi: et hic cum Iesu galileo erat et iterum negauit Petrus: et dixit. non sum: et dicit. et negauit cum iuramento: quia non noui hominem. Et interuallo factus: qui si hore vnus: ut Luc. ibidem ait. quidam alius se cognat? eius: cuius Petrus absciderat auriculam secundum Joannem in eodem loco dixit: nonne ego te uidi in horto cum illo? Nam et galileus es. loquela tua manifestum te facit: tunc Petrus cepit detestari et iurare: quia non noui seruum hominem: et continuo gallus cantauit: et conuersus Iesus respexit Petrum quod ad se iam potuit esse verum: vel secundum Augustinum et Bedam. Oculo pietatis: et tunc recordatus est Petrus ubi quod dixerat Iesus. priusquam gallus caretter me negabis: et egressus foras fletus amare: et sic legitur in itinerario Clemens. Petrus extunc in consuetudine duxit ipse a primo gallo: cantu: usque ad hora matutina pugil in oratione consistere: culpa illam deplorando. Sequitur. Principes autem sacerdotum querebant falsum testimonium contra Iesum: ut eum morti traderet et non inuenit eum multum falsi testes accessissent. Nouissime pro uenerunt duo falsi testes et dixerunt: hic dixit. Possum destruere templum dei: et in triduo reedificare illud: et non erat contra eum testimonium illud. scilicet ad donationem suam: et surgens princeps sacerdotum ait illi. Nihil respondes ad ea que isti dicunt aduersum te? Adiuuro te per deum uiuum: ut dicas nobis si tu es christus filius dei uiui. Dicit et Iesus. Tu dixisti. Veritatem dico uobis: amodo uidebitis filium hominis sedentem a dexteris sedis dei et uenientem in nubibus celi. Tunc princeps sacerdotum scidit uestimenta sua dicens blasphemauit. Quid adhuc egem? testibus. Ecce nunc audistis blasphemiam. Quid uobis uidetur? At illi omnes condempnerunt eum esse reum mortis. Tunc expulerunt sacerdotes i faciem eius uelantes eum (non enim audebant uultum angelicum aspiceret) et alapis eum cedebat dicens. Prophetiza nobis quod est que te percussit? Cui Bern. Gulcum tuum dicit Iesu in quo uiderat angeli respicere: spiritus inhaerent manibus percussit: uel operuerunt: nec amaritudinis peccatorum: et sic per totam noctem illam Iesus manibus illorum fletus uel delictis usque ad mane tractat. Sed uox per totam noctem flagellat omnes Iesus. Iohannes. cuius gelista (quibus non explicet in euangelio: ut pie credi potest iuxta ad matrem Iesu: ut nunciaret quod de filio suo uiderat. Virgo autem ut a matris credit in beatissima erat: et pugil in oratione stabat expectans audire uoxem de filio suo. Qui autem cum uenisset ad uocem: et pulsa esset ostium plane. Magdalena uenit citius ad aperendum et audire tristi nuncio: quia non infulsus lacrymis loqui non poterat: silentium Joannem imponebat: quia dolorosa mater sentiens eum se sciscitans oculus occurrit ei: et uidentem eum gemebundum: et solum cum festinatione uenisse dixit. O Joannes tu iustis cum filio meo: ubi est filius meus: quod est de filio meo: sciasne aliquid de illo? Joannes pro pro dolore loqui non poterat: et Maria dicit. O fili mi Joannes mihi non loquere: seruis tu non nuncius ille que tanto dolore expectabam: et Joannes resumpsit uiribus ait. O maria non narrabo omnia que filio tuo facta sunt: et quod pactum: tunc incepit Joannes narrare omnia que christus

fecerat / et comēta q̄ iustituerat. his audis
 tis pia ego versus ciuitatez eundo mō ad
 eum: mō ad socias: modo ad seipam quier
 tens dixit. Et cōuersa est ad patrē. **¶** Pa
 ter tua est portū: tuū est regnū: tu es sup
 oēs gentes dñs et p̄nceps: ergo o pater
 tuū uelle iustit ad salurē gn̄is humani: et
 ideo rogo te pater parce filio tuo: parce fi
 lio meo. **¶** Secūdo p̄tebat se ad sp̄m̄ctm̄ et
 dicebat. **¶** Amor eſne: tu es sine p̄ncipio
 et sine fine. ama q̄ naturā humanā et semp
 erit amata. **¶** P̄te em̄ aliquid diligi amore
 eterno qd̄ damnet eterne: iustit tua dile
 ctio / et humana fiet redēptio. **¶** Tertio ver
 tebat se ad filium et dicebat. **¶** O fili mi cha
 rissime: qd̄ est hoc qd̄ audio de te: tu mo
 rteris sine me fili mi. **¶** O fili mi p̄cuſſioes
 tue sunt p̄cuſſioes mee: et p̄obria tua
 mea sunt. **¶** O fili mi recurras ad p̄ez tuuz
 et ipe exaudiet te: ex quo nō uult exaudire
 me. **¶** Quarto se p̄tebat ad socias: specialit̄
 ad Bagdalenā dicens. **¶** Bagdalenā
 socia mea et. **¶** Quinto p̄tebat se ad seipſaz
 dicens. **¶** Mater dolorosa: tibi dicitū fuit
 qd̄ eras plena letitie: nunc aut̄ tristitie: tu
 fuisti ab angelo salutata: mō es a iudeis
 blasphemata. tu fuisti ab angelis: pasto
 ribus / et regibz uisitata: mō es ab oibus de
 relicta. **¶** Mater dolorosa: nā q̄ tibi dicta
 sunt: ab angelo uerba: sunt in cōtrariū. **¶**
 angele dei quō a te decepta sum: **¶** Deli
 sab et cognata mea ubi sūt q̄ dixisti mihi:
¶ Mater dolorosa: mō quo ibis: ubi stabis:
 quid facies: et sic cū gemitibz et lachrymis
 mat̄ ad filiū uenit ad domū Laypbe: ubi
 stabat: nec tñ eius uidere aut alloqui pore
 rat: h̄i foribz amare fiebat. **¶** Tertio ch̄i
 stus accusat? est apud Pilatū. **¶** Hanc em̄
 facto consiliū interūt p̄ncipes sacerdotū
 et seniores ppl̄i aduersus Iesum yr̄ morti
 traderet̄ eū: et uincit̄ adduxerūt p̄ortio Pi
 lato p̄sidi. **¶** Tunc uidēs Judas qui eū tra
 didit qd̄ dānatus esset: p̄nia ductus reddi
 dit triginta argenteos p̄ncipibz sacerdo
 tum et senioribz dicens. **¶** Peccaui tradēs san
 guinē iustū. **¶** Ubi **¶** Origenes. **¶** Forit̄ et sa
 thanas q̄ in eū igressus est: p̄sidi fuit ei do
 nec. **¶** Ubi Pilato traderet̄. **¶** Postq̄ autē
 fecit qd̄ uoluit: recessit ab eis. at illi dixit
 eū. **¶** Quid ad nos: tu uideris. i. quale op̄
 ſuū fuerit manifestabit̄ cuius reputatio

nis reputatis apud nos: qz cū tradidisti
 iustum cōfiteris. **¶** Et p̄iectis in tēplo ar
 genteis / abiens laqueo se suspendit. **¶** Sed
 autē Aug. in lib. veteris et noui testamen
 ti: creditur qd̄ nō die ueneris / sed die domi
 nico audita ch̄isti resurrectione se suspendit:
 ad quē Leo papa clamat dicens. **¶** Scelera
 rior oibus et infelicioz fuisti o Judo: quoz
 nō penitētia duxit ad dñm / sed desperatio
 exarxit ad laqueū. **¶** Hugo de sancto Victo
 re inq̄r. **¶** Prima salus est declinare culpaz.
¶ Secūda nō desperare uentaz. **¶** Sequitur.
¶ P̄ncipes autē sacerdotū acceptis argen
 teis dixerūt. **¶** Non licet eos mittere in cor
 bonā: qz p̄ciū sanguinis est: in corbonaz
 gazophiliatū ubi reponēbant oblata. **¶** Lo
 cilio aut̄ int̄o: emerūt ex illis agrū figull
 in sepulturā pegrinorū: p̄pter hoc uocatus
 acheldemach / h̄ ē ager sanguis: vsq̄ in ho
 diernū diez. **¶** Tūc impletū est qd̄ d̄r p̄ Die
 remis p̄phētā. **¶** Et accepterūt triginta argē
 teos p̄ciū appreciatū / quē appcauerūt a fi
 lio isrl̄ / et dederūt eos in agrū figull: sicut
 cōstituit mihi dñs. **¶** Sequit̄. **¶** Erat autē ma
 ne et ipsi non introierūt in p̄torū Pilati /
 yr̄ nō cōtaminarent / sed mudū māducarēt
 pascha. i. azymos panes. **¶** Cōtaminatio au
 tem erat ipsi intrare habitaculū alienige
 ne: in q̄ p̄z eoz cecitas. **¶** Ubi Aug. **¶** Im
 pia cecitas: in p̄torū intrare timebant et
 innocētis sanguinē effundere nō timebāt.
¶ sub habitaculo cōtaminant̄ alieno: et nō
 cōtaminant̄ scelere p̄p̄io. **¶** Zelus autēz ste
 tit ante p̄sidiē et acculabat a p̄ncipibz sacer
 dotū et senioribz ppl̄i: et nihil respondebat.
¶ Tūc dixit ei Pilatū. **¶** Nō audis q̄nta dicūt
 aduersus te testimonia: et nō r̄ndit ei ad vl
 lum s̄bū: ita yr̄ p̄les uehemēt̄ miraret̄.
¶ Erat q̄ Pilatū foras dicens. **¶** Quā accu
 sationē affertis aduersus hoīem hūc: **¶** Re
 sponderūt et dixerūt ei. **¶** Si nō esset hic ma
 lesactor nō tibi tradidissē eū. **¶** Leperūt
 autē accusare Iesū dicens. **¶** Hūc inuenim̄
 subuertētē gētes / et phibentē dari tributa
 Cesar̄: et dicentē se ch̄m̄ regē esse. **¶** Dixit
 eis Pilatū. **¶** Accipite eū uos et s̄m̄ legē ve
 strā iudicate eū. **¶** Dixerūt q̄ in dei. **¶** Nob̄ nō
 h̄ iudicare quēq̄. **¶** Introiuit q̄ iterū in
 p̄torū Pilatū et uocauit Iesum et dixit ei
 Jo. xvij. **¶** Tu es rex iudeoz: **¶** De duabz ac
 cusationibz nō interrogauit / nō de subuer
 ff iij

De Passione christi

flone gentiū: qz iudei dicebant ipm facere
miracula. z hoc nō erat subuertere gentes:
nec de tributo qz sup hoc audierat respon
sum chri. Respondit Iesus. z remeripso
h dicitis an alij tibi dixerūt de me: Respon
dit Pilat. Nūquid ego iudeus sum: ges
tua z pontifices tui tradiderunt te mihi.
Quid fecisti: Rndit Iesus. Regnū meū
nō est de h mūdo. si ex hoc mōdo est regnū
meū: ministri mei vtzqz decertarēt: vt non
traderer iudeis. Deū autē regnū non est
hinc. Dixit itaqz ei Pilat: ergo rex es tu:
Rndit Iesus: tu dicitis: quia rex ego sum.
Ego in h nat? sum: z ad hoc veni in mun
dū: vt testimoniū phibeam veritati. Dis
em qū ex veritate est: audit vocē meam.
Tunc ait ei Pilat. Quid est veritas: quā
solutionē audire nō meruit: qz iudiciuz a
veritate inchoauit: sed in veritate nō ste
rit. Vel scdm Aug. solutionē nō audiuit:
qz subito venit in mentē d dimittere vnu
in paschate. z Ideo euz hoc dixisset. Tre
ruz erit ad iudeos z dixit eis. Ego nullā
inuenio in eo causāz. At illi inualecebat
dicētes. Lōmouit pplm docens p vniuer
sam iudeam incipiens a galilea vsqz huc.
¶ Quo ad tertū hui? partis. s. eius illu
sionē. Est sciendū qz Pilat? audiens gali
leam. Interrogauit si hō galileus erat: vt
aut cognouit qd de pte Herodis esset:
remisit eum ad Herodē: qz ipse hierosoly
mis erat illis dieb. Nam Herodes vilo
Zelu gauissus est: z sperabat signa ab eo fi
eri. Interrogabat aut Iesum mltis fimo
nis: vtzqz fm Anselmū. Si esset ille ppter
quē pater suus fecerat interficere innocē
tes: z si esset ille quē pater su? volebat in
terficere: Et si esset q Lazarū resuscitauit
Et miracula tot fecerat: At ille nihil re
spondit: tum qz curiose qrebat: tum qz ei
passionē impedisset. Nam pmittebat euz
liberare si ad votuz eius fecisset. Strabāt
aut pncipes sacerdotuz z scribe accusan
tes eum. Nam vidēs Herodes qz nihil si
bi rīdebat: credens eum esse fatuū spreuit
z illustit eū: z induit eum veste alba. Et re
misit eum ad Pilatum/ z facti sunt amici
Herodes z Pilatus in illa die. Nam an
tea erat inimici adinuitē. z hoc ppter duo
pmo qz Pilat? procurauerat sibi a Tiberio
cesare mltā pecunia oblata pte regni ipsi?
Herodis. Scdo qz in historijs scholasticis
Quidā em se faciens filiū dei mltos d ga
lilea seduxit/ venies autē ad iudeā fecit eū
Pilat? occidi. vñ Herodes turbatus est:
qz erat de iurisdictione sua: sed nunc quia
primo remisit ad eū. facti sūt amici: z im
plera est pphetia. Astiterūt reges: z pnci
pes zc. Pilatus vidēs qd Herodes remi
sit Iesum/ tristatus est valde: et vocans
pncipibz sacerdotū z magistratibz z plebe
extiuit foras z dixit illis. Obvultis mihi
hoiem hunc quasi auertentē pplm: ecce
eum corā vobis interrogaō: nullā causam
in eo inuenio ex his in qbus eū accusatis:
sed neqz Herodes: nā remisi vos ad illū.
Ecce nihil dignū morte actum est ei: emē
datū ergo illuz dimittā: quā dixeret: fm
Bedam. flagellis quantum tubētis afflic
dūmodo sanguine innoxū nō finatis effū
dere. sequit. Est autē vobis cōiuncto vt
vnu dimittā vobis in pascha: vultis qz
mittā vobis regē iudeoz. Sciebat em qz
p inuidiā tradidissent eū sumi sacerdotis
Principes autē sacerdotū z seniores iuue
rūt pplo: vt peterēt Barrabā. Iesus vero
pderēt. rīdens ergo ptes ait illis. Quis
vultis vobis de duobz dimitti barrabā an
Iesuz q dicit chris? Erat aut Barrabas
latro/ q p seditionē z homicidiū miss? erat
i carcerē. exclamavit aut vniuersa turba di
cēs. Tolle hunc z dimitte nobis Barrabā.
Dixit eis Pilat? quid qst faciā de
Iesu q dicit chris: dicit omes q crucifigā
tur. In iustū z puerum iudiciū. vbi dicit?
despicit/ seruus postulat/ iustus punit/ es
in qu? liberat/ agnus occidit/ z lupus ac
ceptat/ vita deserit/ z mors z servat. Tūc
Pilat? iterū qrens eius liberationē. Asti
illis. qd em mali fecit: At illi magis elama
bāt dicētes. Crucifige/ Crucifige euz. Et
Pilat? ait illis. Nullā causam inuenio in
illo. Corripitā q z dimittā. Et illi inuale
cebat vocibz magnis postulare/ vt cruci
figeret. Tūc appēdit Pilat? Iesuz z fla
gellavit eū. Primo fm Hiero. qz ois crui
ci figēd? debebat flagellari: qz credit eū
tall? flagellationē liberari: satisfacies pplo.
Milites q suscipietes eū i ptoio pgrega
uerūt ad eū vniuersaz cohortē. z exuerūt
eū vestimē: suis chlamydē cocconē circa:
dedit: qz vest? d serico rubeo colore dū n.

eta quasi purpura et plectetes corona de
spinis poluerunt sup caput ei? et arundine
in dextera ei? et genuflexis illudebant ei
dicentes. Ave rex iudeor? et expuientes i euz
acceperunt arundine: et percutiebant caput ei?
et dabat ei alapas. **M**undi atq? vanitaru
amatores: respicite dnm pfecto no solu co
lina illa vep? etia terra sub pedib? ei? erat
languine pioso respersa. **T**uc impleta est
ppha illa. **E**sa. j. A planta pedis vsq? ad
vertice capis? no est in eo sanitas. **I**terum
aut? exiit ad eos Pilat? foras et dixit eis.
Ecce adduco eu? foras vt cognoscatis qa
nulla inuenio in eo causaz. exiit ergo Je
sus portans spinea? coronam? et purpureu? ve
stimentu?: et dixit eis Pilat?. **E**cce ho. **I**n
sp? aut? hora supuenit pia mater eu? alijs:
sc? Joane? Bagdalena? et alijs fororib?.
Postq? mater fuisse filiu? intuita: alapis
estum? facie? sp?us? spinis coronatu?: ve
ste purpurea vestitu?: defect? sp?us? ei? et no
erat fere vox nec sensus: at tandem reuerfa
cepit publice clamare. **M**yme sole resplen
dente. **M**yme luce resplendente. **M**nte fi
gliolo innocente como te vigilio obscura
ro. **M**io chio: mio amore. **M**yme chio
meo dolore tu sic lo cultello dedimio core
de Simeone ppheta? zaro. **P**ilato non
faite pin a mio figliolo tormentare che io
posse mostrare como a torto est accusato.
Na eu? foras veniente? p?rifices: et mint
str? vidissent clamab?r di. **C**rucifige. cru
cifige eu? dixit eis Pilat?. **A**ccipite eu? vos
et crucifigite: ego em in eo no inuenio cau
sam. **R**iderunt iudei et dixerunt. **N**os leges
habem? et fm lege? debet mori: qz filiu? dei
se fecit. **E**u? aut? audisset Pilat? hos smo?
nes mag? timuit. et ingressus est prozium
iteru? dixit? Jelu. vnd es tu? **J**elus aut?
respondit no dedit ei. **D**ixit q? Pilatus ei.
Qui no loquis nescis qz p?ate habeo vt
mittere te? et crucifigere te? **P**ilate effi
caci? te accusas: qz **J**esum innocente? potes
dimittere. **R**idit **J**elus. **N**on haberes i
me p?atem ylla? nisi? dara esset tibi desup.
Propterea q? me tradidit tibi? maus pec
cator? bz. qz ex inuidia fecerunt: tu aut? ex ti
more. vñ Aug. ab ipso deo p?atem accepit
ho? vt iudicaret veni: qz recte ppha ibi e ab
scadita fortitudo. **E**t exinde q?rebat opoz?
tunitate? dimittere euz. **J**udei aut? clama?

bat dicentes. si huc dimittis no es amicus
Cesaris. **O**mnis em q? se regem facit dicit
cesari. **N**a times Cesar? **P**ilat? eduxit fo
ras **J**esum? et sedit p? tribunali. **E**rat aut?
paraceue hora q? sexta: et sedit p? tribuna?
li in loco q? dicit? licostratos. **H**ebraice aut?
golgota. et dixit iudeis. **E**cce rex vester. **I**
li aut? clamab?r. **T**olle tolle crucifige eu?
Dixit eis Pilat?. **R**egem vñ crucifigaz?
Riderunt pontifices. no habem? regem nisi
Cesar? **S**edente aut? p? tribunali. misit ad
eu? vxor? sua dicēs. **V**ltra hodie passa suz
p? visum p?ter **J**esum. **I**deo dimitte illu?
Nam fm **R**abanu? diabol? vidēs patient
tia? chri?: et cognoscēs p?ferendū ab humi
litate? chri?: voluit p? muliere? reuocare. pcel?
sum pass? onis? chri?: sicut p? muliere? p?ura
uit danatione? hūant gener? vñ dixit **P**il
latus. **E**go nullā cam mori? inuenio in h
hoie. **A**t illi mag? clamab?r vt crucifigere
tur. **V**idēs aut? Pilat? q? nihil? p?ficeret: sz
magis tumult? fieret: accepta aqua lauit
man? suas corā p?lo? dicēs. **I**nnocēs ego
sum a sanguine iusti hui?. **R**iderunt aut?
Sagus ei? sup nos? et sup filios nros: et fa
ctu? est in posteru? qm? triginta dabant pro
denario. **T**uc **P**ilatus corā p?lo? mife mu?
sera? p?ente? senectū? **J**esum? crucifigēdū.
Gladi? penetrans cor? yginis. **Q**uo
ad quartū hui? pris. s. eius crucifigionez
est sciendū? q? dara? smia: vt aliqui doct. di
cūt ad instātia? iudeor? milites ceperunt ite?
rū ei? illudere: et chlamyde? coccinea? itez? cir
cūdederunt ei: et coronā spineā posuerunt su
per caput ei?: et arundine? in dextera ei? pec
tiores caput ei? dicentes. **A**ve rex iudeor?
Interim parant? instrumēta? passiois: clau?
ut: crux? p? eo? et p? duob? alijs: sed chri? crux
maior erat: et hoc est qd sequit. **P**ostq? illi
luserunt ei: exuerunt eu? chlamyde? coccinea:
et induerunt eu? vestimētis suis? et duxerunt
vt crucifigerent eu?: et sic pulsantib? tubis
ibat **J**elus in medio latronū. **Q**uantaz
yerecūdia? patieb?r chri?: tūc q? pmo? tate
scritatis fuerat extimat?: modo tante int?
gratias reputet. **H**ypocrita: demonū in
cātor? o seductor?. **A**lius em sup eu? imū?
ditia? p?icēs. **A**li? in facte ei? spuens cla?
mabat. **M**ortis? pseudo? ppha. **E**t baiulans
sibi? cruce? exiit in eu? locuz? q? dicit? caluarie:
hebraice aut? golgota. **T**unc **B**agdalena

De passione christi

Et Joanes videtes a longe Jesus portans
crucem atunt ad Mariam. **M**aria dicit
ecce la croce p occidere la nro duce: Jesu
christo vera luce de ti hinc nato. **L**onabaf
tre ad filium misera mat: vt eum iuuaret ad
portandū crucem: q magna et ponderosa ni
mis affligebat Jesus / pberibz cruentarū
et sanguine deficiente debilitarū: sed mini
strū diaboli nefarie eū in terrā cadere facie
bant. **T**ūc angustiatā mat / dicit Joān /
Magdalene. **D**ucite me qso ad locū quo
vales videre et rāgere filium meū / anteq p
dolore hic moriar: et veniēte eo p merodū
ante portā ciuitatē / aspiciēs a longe vidēs
filium sub cruce pene deficientē: afflicta ni
mis cepit dicere. **O** fili mi: quis tibi tri
buat / vt ego p te moriar. **F**ili mi ambula
re nō potes: cruce amplī / ferre non vales:
et te iuuare nō sinor. **D**iscremini mīseri /
mīseri mei saltez vos amīci mei: qz manus
dñi terigit me: et vertens se ad socios dice
bat. **O** Joānes est ne hic magr tuus: **M**ag
dalena est hic ne fili me: **S**oro
res ceterae agnoscatz nepotē vīm: est ne illi
le q velut leprosus et mortuū venit. **T**ūc
oēs amarissime flebāt. **I**lle est afflicta ma
ter fili tuus: et appropinqns filio suo pie
cit se sup turbā: et amplectēs eū clamabat
O fili mi dulcissime. **O** fili mi factissime
spes et refugium meū: quāte angustie / quātū
dolores circūdederūt te: et hec dicēs velut
mortua in terrā cecidit. **Q**uid vidēs Jesus
p dolore / et angustia cruce amplī / portare
nō valuit: et sup matrem qm mortuū cecidit.
quē cū violentia leuātes de terra apprehē
derūt **S**imonē quē dā cirenēsem veniētes
de villa patrē **A**lexādrī et ruffi: et angaria
uerūt eum: et imposuerūt illi cruce post ie
sum. **A**t hinc erigentes hinc cū ea plā
gebant post eū / et couertus ad eas Jesus
ait. **F**ilie Hierusalē nolite flere sup me: h
sup vos ipas flere: qm ecce veniēt dies in
quibz dicēt. **B**eate steriles et vēres q non
genuerūt: et vbera q nō lactauerūt. **T**ūc
incipient dicere montibz. **E**cadite sup nos
et collibz cooperite nos: qz si hoc in viridi
ligno faciūt / arido qd fiet. **D**ucebāt duo
alij nequā cū eo / vt interficerent. **O** ante
deuore qd facit: pmitit: ne chm solū af
cēdere in montē: saltē matrē associare. **E**t
postqz venērūt in locū q dicit caluarie ibi cru
cifixērūt. **O** aia excitate qso / nota mō
dū crucifixiōis. **P**rimo cū illuc venērūt ex
poliauerūt euz vīz ad femotalla: et in illo
actu oēs plage sūt renoate. **D**einde crus
cē in terrā mittētes foramina faciūt. factis
foraminibz Jesus canes furibūditā nū
dū sup eā magno impetu piceerūt: deinde
acceptz clauis grossis de cupis datz et qua
dratis q carnē neruoz sūt in foramina pos
tabāt manū dexterā appendentē dñā affi
xerūt: et icrus mallei erat gladi: penerās
cor hinc. **O** man / scissime q celos for
mast: cecos illūinastis: quo tractamini
deinde aliā extrēdentes: et cū nō bñ appo
pinqret foramini vi nimia traxerūt: et sub
nibz adeo vt rotū ei / pect / dirumpere aut
aperiret. **D**eind pedes pfigētes cruce leua
uerūt. **O** bñiant ecce vespillū sumi reg: et
in medio duoz latronū pos: est: vñ legē
et crucifixi sūt cū eo duo latrones: vnus a
dextris al / a sinistris. **T**ūc impleta et feri
prura q dicit. **E**t cū inqz deputatus est.
Foderunt man / meas et pedes meos et.
Scripsit autē **P**ilar / titulū sup crucē: qz
J. H. R. J. **H**ic q titulū mlti legērūt: qz
ppe ciuitatē erat loc / vbi crucifix: et erat
hebraice / grece / latine. dixerūt q **P**ilato
iudei. **N**ol scribere rex iudeoz sed qz dicit
rex suz iudeoz. **R**ūdīt **P**ilar. **Q**uid scripsit
sibi vestimta. **E**t fecerūt qrtuoz ptes vnū
cuiqz militi pte et tunica. **E**rat aut tunica
incōsutilis desup pte p rotū. **D**ixerunt
q adinuicē. **N**on scindam / eaz: sed forma
mur de illa cui / sit: vt si pte impleret q
dī. **D**iuiserunt sibi vestimta et. **S**ebat
aut et plus expectās et deridebat eū dice
tes. **A**lios saluos fecit / seipm saluos faci
at. **D**at. aut dī pterentes aut blasphe
mabāt eū dicētes. **v**ab q destruis tēplū dī
et in triduo re edificas illd. **S**alua temēp
si fili / dei es descede de cruce. **S**ilr pnci
pes sacerdotū illudētes cū scribis et senio
ribz dī. **A**lios saluos fecit seipm saluos fa
cere nō pōt: si rex isrl es descede nūc de cru
ce et credim / tibi: qd sit in deo liberet euz
nūc si vult. vt scptura ipleret. **O**is vidēs
tes me deriserūt me. **T**ūc hgo glōia in se
reuerfa: et vidēs filium pedere clamauit. **O**
mīsera / mortif fili me / cur secū nō mori
et ingerēs ap d illū dicebat. **O** fili mi

effime. noli me derelinquere: trabe me possit
 te/ve tecum moriar. **O** fili cognosce miseram
 matrem tuam. **I**esus autem cum esset in cruce vo-
 lens ipso de exemplo docere: et videns iudeorum
 peritiam maximam ad patrem. per eis loquitur dicens: **I**
 Luca. **P**ater ignosce illis: quia nesciunt quid faci-
 unt. **T**ibi **I**osodotus dicit. **O** christiane a christo
 dicitur tolerancia: quia palmis est percussus/flag-
 ellis celus: spiritus illulus: clavis affixus:
 spiritus coronatus: morte donatus: ovis tamen in-
 mor: dicitur. **P**ater parce etc. **A**nus de his la-
 tronibus quod pedebat. **I**gelmas a sinistra blas-
 phemabat eum dicens. **S**i tu es christus saluum fac
 te ipsum et nos. **R**idens autem dicitur in-
 crepabat eum dicens. **N**ec tu times deum qui in cae-
 de donatone es: et nos quod de digna factus re-
 cipimus: hic autem quod mali fecit: et dicebat **I**e-
 su. **X**u. xxij. **H**emero mei dicitur dum veneris
 in regnum tuum. **Q**uis illi dicebat/nisi qui iu-
 ra eum pedebat. **N**am cum esset circa horam nonam:
 et **I**esus misit se voluerit ad occidendum:
 umbra christi venit super eum. tunc ut daret omni-
 potenti per de sua passione dixit ei. **A**me
 dico tibi hodie mecum eris in paradiso. **S**tra-
 bar autem iuxta crucem. **M**aria mater **I**esu et
Maria **J**acobi et **S**alome. **N**am pia mater
 videns quod latroni tamen pia ipse dixerit: et sibi
 etiam sub cruce steterat nihil nimis afflicta
 clamabat. **O** fili mi quod ego faciam mater tua
 cui me desolata relinquitur: **N**one ego super mi-
 rum quod non est meis: te porraui in ventre meo
 que me non vocas matrem tuam. **B**ene video quod
 me stultas. **T**u enim christus vidisti: et disciplinam
 stante quem diligebat dixit mihi luc. **D**ulci-
 er. **E**cce fili tuus. **D**eum dixit discipulo. **E**cce
 mater tua. et ex illa hora accepit eam discipulus
 in sua. **V**bi **B**erni. **O** filius commutatio. **I**o-
 p. christo tradit. **F**ilius pro domino. discipulus pro magistro
 fili. **S**ebedei pro filio dei. **P**ater pro deo pro.
Quo non tuam aiam seindit. **H**audies quoniam et
 nra liza facia: licet ferrea pectora sola scin-
 dit recordatio. **D**yme che cabio eqsto ce/
 dato al mio cuore tristo vno ristatoze p ie-
 su christo in tanto dolore me lassato. **T**uc sen-
 tiens neque sensualitate/neque refrigerium hinc
 eo quod in puris natalibus derelicta esset: ut ipse
 ref. ill. d. ps. **D**eo flux. tuos induit. **S**up me:
 ut crederem eum vere passum. **T**u sequi. **S**e-
 tra autem hora vltima ad nonam tenebre facte sunt
 super terram vniuersam: et obscurata est sol. **E**t
 circa horam nonam clamauit **I**esus voce ma-

gna di. **H**eloy heloy lama azababani. **H**e.
 de me? ut quod dereliquisti me. **Q**ui dicit. **O**
 pater eterne non videt quod sum filius tuus? et quod ro-
 talis sis oblitus? **P**rimo amoris: te rogo respice
 ad te clamauerunt patres nostri. **D**aniel in lacu
 leonum **I**oseph in carcere. **S**ulana in angus-
 tijs et salui facti sunt in te sperauerunt et libe-
 rasti eos. **E**go autem quod sum filius tuus non estimor
 a te/nisi ratione primis: et non homo. **O** **I**esus do-
 lor hec ipse fuerunt mihi. **O** fili velle te iu-
 dare: sed nequeo. **Q**uidam illic stantes et au-
 dietes. **S**romani milites lingua hebraicaz
 nescientes dicebant **H**eliam vocat iste. **A**lii
 autem dicebant. **S**ine videam? an **H**elias ve-
 niat liberans eum. **N**am sciens **I**esus quod omnia
 consummata sunt: ut scriptura impleret dicit. **S**i-
 cio: **v**bi **B**erni. **O** bone iesu quod loquor quod
 dicit in cruce. eum iniquis suspenderis in ligno.
 clavis perforis et dicitur: **S**icio: quod tot fi-
 nisti cruciat? **D**oloribus: et nullatenus es cog-
 stus et modo dicitur **S**icio. incipis queri non a-
 quem liquore: sed fide et salute miserabi-
 lium peccatorum: pro quorum salute sic asperere crucia-
 tis. **G**as plenius accero ad potandum erat
 et continuo curreris vni? **S**pongia plena imple-
 uit aceto circumponens calamo obtulit os
 eius: et dabat ei bibere myrrhatum vinum cum
 felle mixtur. **D**icitur quidam quod dederunt sibi
 ex compassione ut citius moreretur. **T**uc imple-
 tum est illud. **P**s. **D**ederunt in escam meam fel et
 in sitim. **M**e. pota. me ace. **O** **I**esus dolor fuit
 mihi cum filio suo sicut morieris non potuit succi-
 currere. **C**onsiderans autem quod tempus aduenisset
 ad patrem redeundi **E**levata capite **I**esus ce-
 lum dixit. **I**n ma. tu. co. s. meum: **T**el? aut clamans
 voce magna dicit. **C**onsumatus est. **S**ic. mysterium
 quod carne assumpsit: et omnia quod de me scripta sunt
 completa videns: et hec dixit. **E**xpiravit. **T**ibi
Berni ait. **A**scendit in altum ut loqui? audiret
 fortiter clamauit. ut non excusaret. clamor
 lachrymas addidit: ut homo compassione: hec
 fuit prima doloris vox: pro quod tota mundi machi-
 navit est prope doluisse. **F**ra tremoribus quibus
 aperuit sepulchra: velum templi seindit: et ce-
 lum in suis lunariibus obscurat. **S**olum homo non
 corda patris pro quod **I**esus occidit. **S**ed et velum templi
 scissus est in duas partes a summo versus deo: **S**us
 et fra mota est et petre scisse sunt: et monumenta
 et apta sunt: et multa corpora sanctorum quod dormierant
 surrexerunt et exierunt de monumentis pro resur-
 rectione iesu. **V**enientes in sanctam civitatem et

De Passione

apparuerit multis. Tunc mater ad filium ait. *Q*uoniam. x. vita mea laeta te visita la tua pena infinita me ha ferito mortificato. *Q*uoniam me sole resplendere. *Q*uoniam me sole resplendere. *Q*uoniam me figliolo innocente comode vespigio obscurato. *Q*uoniam Joanes: figliolo nello morto e il tuo fratello ferita seno de quello coltello che me fu pphetato la luce vera si se peruta che e morto coluy che a vita pluy la morte e finita z lo inferno spoliato. *Q*uoniam crux seuera q mat filij es effecta: qz abtulisti eu mihi ego aplerabar eum cu brachijs z tu stringis cum clavis: ego inuolui eu pannis: z tu extedisti eu lignis: ego cu lacte potaui: et tu aceto. redde filium meum flecte ramos arbor alta. *Q*uoniam mors miserere mei. Tu sola refrigerium mihi dare potes. *Q*uoniam autem z q cu eo erat custodietes Iesus viso terre motu z his q fiebant: z q sic clamans exirasset timuerunt valde z glorificauerunt deum sic dicentes. *Q*uoniam re filij dei erat iste: z cois turba eoz q solit aderat ad spectaculum illud et videbat que fiebant pcutientes pectora sua reuertebant. *Q*uoniam tunc vero qm parascene erat vt no remaneret in cruce corpa sabbato. erat enim magnum eis dies sabbati pauerates i neqta z crudelitate n fatiati rogauerunt Pilatum vt frangerent eoz crura z tollerent. *Q*uoniam Generi principes z fregerunt eoz crura q crucifixi erant cu eo. *Q*uoniam qd videt pia mihi et nescies quo filium defendere posset ad huiusmodi ventia recurrit genuflecta an eos et dixit: ego sum misera mihi huiusmodi iam in cruce defuncti parate pcor ei: qz mortuus est: et ego parco vobis mortez qua dedisti filio meo. *Q*uoniam Tunc autem multum Longin appuit lac et lancea z primo extitit sanguis z aqua: tunc mihi nimio dolore afflictica velut mortua cecidit in tra. *Q*uoniam post cu illud factum est: qz erat parascene qd est an sabbatum venit qda homo decurio viban z iussu nomine Ioseph qz tunc spe erat discipulus Iesu. *Q*uoniam tunc ppter meum iudeoz expectas regnum dei hic n actus ut consilio: z actibus eoz audito q milites venerat hac de ca. s. vt frangerent eoz crura z deponeret ne arripere corpa Iesu z male tractaret audact intravit ad Pilatum et petijt corpa Iesu. *Q*uoniam Pilatus at fm Barcuz misertus e z accersito Lenturise si mortu

esset interrogavit eu: z cum cognovisset a Lenturise donavit corpa Iesu. *Q*uoniam Ioseph at mercator sindone venit z tulit corpa Iesu. *Q*uoniam Venit at z Nicodemus q venit ad eum nocte primu ferens mixturam myrre z aloes qsi libras centum. *Q*uoniam Quos vt a longe piperit mihi afflictica timens ee alias q ad nocendum nitet ad Joane stantem cu ease pueris atque bar: qd facia de filio meo. *Q*uoniam Ecce canes advenit n fatiati morte eius crudelissima. *Q*uoniam Jo. o Maria. o cetera sorores tuare deos defendite filium meum ad eum. *Q*uoniam Iba cunctis scilicet. *Q*uoniam Jo. illis obuia vadit: z illos agices reus: ait ad pgiem. *Q*uoniam Nolite timere mihi scilicet. *Q*uoniam Ioseph z Nicodemus q venit z appropinquantes salutata z confortata mire lucer: erat maximus: z resumpto tandem spiritu parauerunt ad depositionem corpa: qd videt mihi volentes Iesum deponere qd de morte reuixit et spuis: et pur poterat eos adiuuabat: statimqz defixa vna manu cepit eam manibus sustinere: z cu dpositus est nus amplexabatur di. *Q*uoniam Ili mihi nonne h est os bndictum qd sic dulcis iudeis pdicabat: he ne sunt man? q tot miracula faciebat: hi ne sunt pedes qd seue iudei celauant: nonne hoc est lac? et quo iudeos tam ardenter amabat. *Q*uoniam vni filii mihi tanta crudelitas tanta impietas tanta canitas: et his filio ois ad fletum inuocabat: *Q*uoniam Magdalena jo ad pedes qd ebia. *Q*uoniam Jo. pp: mire: z sic ois a man re flebant. *Q*uoniam Advenit g sero Ioseph z Nicodemus voluerunt tradere corpus sepulchri: sed afflictica mihi no permittere aiebat. *Q*uoniam amici mei nolite tam cito subtrahere a me filium meum que no valui tenere viuus: saltem teneam mortuum: tunc Jo. ait. *Q*uoniam Oia mea tarda est hora: pmitte sepelire filium tuum: z hi habeant scadalum a iudeis. z sic ad presces Joannis ligato iam corpore morte tuos deozu posuerunt illud in monumento nouo in loco qui erat in horro vbi crucifixus est Iesus. *Q*uoniam Ibi g ppter parascenen iudeorum quia iuxta erat monumentum posuerunt sepulchrum: z aduoluerunt saxum magnum ad huiusmodi monumentum: z abierunt oes plorantes i ciuitatem. Amen.

Finis sermonu de decem preceptis passionis. Sequuntur de fide.